

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO**

Informacja o postanowieniach Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Sprzętu Elektronicznego, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. 2015 r., poz. 1844 z późn. zm.).

rodzaj informacji	Numer [jednostki redakcyjnej] wzorca
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	OWU: § 1 ust. 6, § 2, § 3, § 5, § 6, § 10-13, § 18-21, § 23-28, § 30-32, § 34; klauzule indywidualne i aneksy zgodnie z OWU
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	OWU: § 7 ust.3, § 8 ust. 3, § 9, §14 ust. 4, § 20-22, § 25-26, § 28-29, § 32-34; klauzule indywidualne i aneksy zgodnie z OWU

SPIS TREŚCI

POSTANOWIENIA OGÓLNE	6
DEFINICJE	6
WNIOSEK O UBEZPIECZENIE	7
SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA	7
OKRES UBEZPIECZENIA I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI	7
PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY	8
WYPŁATA ODSZKODOWANIA	8
REGRES UBEZPIECZENIOWY	9
WYGAŚNIĘCIE OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ	9
POSTANOWIENIA KOŃCOWE	14
KLAUZULE INDYWIDUALNE	15
Klauzula 100 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od kradzieży z włamaniem i rabunku	15
KLAUZULA 101/1A Ubezpieczenie sprzętu przenośnego	16
KLAUZULA 101/1B Ubezpieczenie sprzętu przenośnego	16
KLAUZULA 101/2 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojazdach samochodowych	16
KLAUZULA 101/3 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego zainstalowanego na statku powietrznym	16
KLAUZULA 101/4 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego zainstalowanego na jednostkach pływających	17
KLAUZULA 102 Rozszerzenie zakresu terytorialnego	17
KLAUZULA 103 Zrzeczenie się prawa regresu	17
KLAUZULA 104 Tymczasowe magazynowanie lub chwilowa przerwa w eksploatacji	17
KLAUZULA 105 Wyłączenie ryzyka pożaru	17
KLAUZULA 106 Wyłączenie ryzyka zalania wodą wodociągową	17
KLAUZULA 108 Wyłączenie ryzyka powodzi, wiatru i opadów atmosferycznych	17
KLAUZULA 109 Zwolnienie od odpowiedzialności w obrębie kontraktów leasingowych i umów o dzierżawę	17
KLAUZULA 120 Ubezpieczenie nośników obrazu w urządzeniach fotokopiujących	18
KLAUZULA 123 Wyłączenie dotyczące systemu klimatyzacyjnego	18
KLAUZULA 125 Postanowienia szczególne dotyczące ubezpieczenia wyposażenia radiowych lub telewizyjnych wozów transmisyjnych	18
KLAUZULA 129 Postanowienia szczególne dotyczące automatów przemysłowych	18
KLAUZULA 132 Postanowienia szczególne dotyczące odszkodowania według wartości rynkowej	18
KLAUZULA 133 Postanowienia szczególne dotyczące limitu odpowiedzialności za zdarzenie	19
KLAUZULA 135 Postanowienia szczególne dotyczące endoskopów	19
KLAUZULA 136 Postanowienia szczególne dotyczące telefonów przenośnych	19
KLAUZULA 140/1 Postanowienia szczególne dotyczące strajków, zamieszek i rozruchów	19
KLAUZULA 140/2 Postanowienia szczególne dotyczące aktów terroryzmu	19
KLAUZULA 141 Postanowienia szczególne dotyczące trzęsienia ziemi	19
KLAUZULA 143 Postanowienia szczególne dotyczące frachtu lotniczego z zagranicy	19
KLAUZULA 144 Postanowienia szczególne dotyczące opłat za przejazd specjalistów lub konsultantów zza granicy	20
KLAUZULA 147 Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od daty dostawy do daty włączenia do planowej eksploatacji	20
KLAUZULA 201 Transport nośników danych	20
KLAUZULA 300 Ubezpieczenie zwiększonych kosztów powstałych wskutek szkód spowodowanych kradzieżą z włamaniem lub rabunkiem	20
KLAUZULA 301 Ubezpieczenie kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód w urządzeniach wspomagających	21
KLAUZULA 302 Rozszerzenie terytorialne	21
KLAUZULA 303/1 Ubezpieczenie zwiększonych kosztów powstałych wskutek szkód w sprzęcie przenośnym	21
KLAUZULA 303/2 Ubezpieczenie kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód na sprzęcie elektronicznym na stałe zainstalowanego w pojazdach samochodowych	23

KLAUZULA 304 Pokrycie kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód w budynku	23
KLAUZULA 305 Wyłączenie kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód spowodowanych pożarem	23
KLAUZULA 306 Wyłączenie kosztów dodatkowych zaistniałych wskutek szkód powstałych w czasie wolnym od pracy	23
KLAUZULA 308 Wyłączenie kosztów dodatkowych zaistniałych wskutek szkód powstałych w wyniku powodzi, wiatru i opadów atmosferycznych	23
KLAUZULA 311 Szkody powstałe wskutek przepięcia w wyniku bezpośredniego uderzenia pioruna	23
KLAUZULA 340/1 Postanowienia szczególne dotyczące strajków, zamieszek i rozruchów	24
KLAUZULA 340/2 Postanowienia szczególne dotyczące aktów terroryzmu z zastrzeżeniem	24
KLAUZULA 341 Postanowienia szczególne dotyczące trzęsienia ziemi z zastrzeżeniem	24
ANEKSY	25
ANEKS NR 1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA	25
Ubezpieczenie na cudzy rachunek	25
Zawarcie umowy ubezpieczenia	25
Odstąpienie i wypowiedzenie umowy ubezpieczenia	25
Rozwiązanie umowy ubezpieczenia	25
Początek i koniec odpowiedzialności	26
Składka ubezpieczeniowa	26
Zwrot składki	26
Wyłączenia odpowiedzialności	27
Roszczenia regresowe	27
Postanowienia końcowe	27
ANEKS NR 2 – INFORMACJA W SPRAWIE ZASAD SKŁADANIA I ROZPATRYWANIA REKLAMACJI I SKARG	28
Postanowienia ogólne	28
Miejsce składania reklamacji i skarg	28
Formy składania reklamacji i skarg	28
Zasady składania reklamacji i skarg	28
Sposób potwierdzenia wpływu reklamacji i skarg	28
Termin rozpatrzenia reklamacji i skarg	28
Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji i skarg	28
Informacje dodatkowe	29
Postanowienia końcowe	29
ANEKS NR 4 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO	29
Postanowienia ogólne	29
Odstąpienie od umowy ubezpieczenia	29
Wypłata odszkodowania	30
Postanowienia końcowe	30
ANEKS NR 5 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO	31
Zmiany dotyczące pozasądowego rozwiązywania sporów	31
Postanowienia końcowe	31
ANEKS NR 6 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO	31
Zmiany w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia	31
Postanowienia końcowe	31

ANEKS NR 7 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA – INFORMACJA W SPRAWIE ZASAD SKŁADANIA I ROZPATRYWANIA REKLAMACJI I SKARG	32
Postanowienia ogólne	32
Miejsce składania reklamacji i skarg	32
Formy składania reklamacji i skarg	32
Zasady składania reklamacji i skarg	32
Sposób potwierdzenia wpływu reklamacji i skarg	32
Termin rozpatrzenia reklamacji i skarg	33
Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji i skarg	33
Informacje dodatkowe	33
Postanowienia końcowe	33
ANEKS NR 8 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO	33
Zmiana formy prawnej TUZ Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych	33
Zmiany w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia	33
Postanowienia końcowe	33
ANEKS NR 9 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA – INFORMACJA W SPRAWIE ZASAD SKŁADANIA I ROZPATRYWANIA REKLAMACJI I SKARG	34
Postanowienia ogólne	34
Miejsce składania reklamacji i skarg	34
Formy składania reklamacji i skarg	34
Zasady składania reklamacji i skarg	34
Sposób potwierdzenia wpływu reklamacji i skarg	34
Termin rozpatrzenia reklamacji i skarg	35
Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji i skarg	35
Informacje dodatkowe	35
Postanowienia końcowe	35

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Niniejsze Ogólne warunki ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, zwane dalej OWU, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez TUZ Ubezpieczenia TUIR S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Wołoska 22A, 02-675 Warszawa, zwaną dalej „TUZ Ubezpieczenia”, z osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej Ubezpieczającymi.
2. Ubezpieczającym może być podmiot prowadzący ewidencję mienia w jednej z form: księga rachunkowa, podatkowa księga przychodów i rozchodów, ewidencja środków trwałych, ewidencja wyposażenia, spis z natury towarów, wykaz środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, książka zamówień, wykaz przyjęcia i wydania środków obrotowych.
3. Umowa ubezpieczenia może zawierać postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych niniejszymi OWU - postanowienia szczególne, które muszą zostać ustanowione w formie pisemnej.
4. Umowę ubezpieczenia można także zawrzeć na rzecz osoby trzeciej, wymienionej w umowie ubezpieczenia. Wówczas postanowienia niniejszych OWU stosuje się odpowiednio do osoby trzeciej na rzecz, której zawarto umowę ubezpieczenia. TUZ Ubezpieczenia może podnieść zarówno przeciwko osobie trzeciej, jak i Ubezpieczającemu zarzut, który ma wpływ na odpowiedzialność ubezpieczeniową TUZ Ubezpieczenia.
5. Za porozumieniem stron do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, jednakże wszelkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU oraz wszelkie zmiany zawartej już umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone na piśmie w formie załącznika lub aneksu do polisy pod rygorem ich nieważności.
6. Umowa ubezpieczenia zawierana na podstawie niniejszych OWU obejmuje ochroną ubezpieczeniową wyłącznie zdarzenia zaistniałe w okresie ubezpieczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, a w szczególności Kodeksu Cywilnego i Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

DEFINICJE

§ 2

Użyte w niniejszych OWU pojęcia oznaczają:

- 1) dane - informacje nadające się do bezpośredniego przetwarzania przez Elektroniczne Systemy Przetwarzania Danych (EPD), zgromadzone poza jednostką centralną, tj.:
 - a) dane ze zbiorów danych,
 - b) system operacyjny i programy wchodzące w jego skład,
 - c) licencyjne, standardowe programy pochodzące z produkcji seryjnej,
 - d) programy aplikacyjne pochodzące z produkcji jednostkowej (wytworzone na podstawie oprogramowania licencyjnego);
- 2) jednostka centralna - część sprzętu elektronicznego obejmująca sterowanie, układy wykonujące operacje arytmetyczno-logiczne oraz pamięć komputera, z wyłączeniem pamięci zewnętrznej (dyski twarde, stacje dysków elastycznych i optycznych, stacje taśm magnetycznych itp.);
- 3) koszty dodatkowe:
 - a) koszty zależne od czasu - koszty uwarunkowane długością czasu trwania zakłóceń w prowadzeniu działalności gospodarczej, w szczególności:
 - koszty wynikłe z użytkowania, wynajmu urządzeń zastępczych,
 - koszty wynikłe z zastosowania alternatywnych procedur, metod, procesów produkcji,
 - koszty osobowe (koszty dodatkowego zatrudnienia, godzin nadliczbowych),
 - koszty związane z korzystaniem z usług osób trzecich lub wykorzystaniem w prowadzeniu działalności produktów gotowych lub półproduktów wyprodukowanych przez osoby trzecie,
 - b) koszty niezależne od czasu - stałe koszty niezwiązane z czasem trwania zakłóceń w prowadzeniu działalności gospodarczej, w szczególności koszty wynikłe z:
 - jednorazowego przeprogramowania,
 - zmiany miejsca prowadzenia działalności,
 - prowizorycznego zainstalowania (konfiguracji);
- 4) okres odszkodowawczy - okres faktycznych zakłóceń działalności gospodarczej, w którym konieczne jest stosowanie rozwiązań prowizorycznych w celu uniknięcia przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże nie dłużej niż do końca określonego maksymalnego okresu odszkodowawczego;
- 5) reprezentanci:
 - a) w przypadku przedsiębiorstw państwowych - dyrektor, jego zastępcy i inni pełnomocnicy uprawnieni do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczającego w jego sprawach prawno-majątkowych w dziedzinie stosunków zewnętrznych oraz zarządca, w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych - członkowie zarządu, prokurenci i pełnomocnicy uprawnieni odpowiednio jak w ppkt a,
 - b) w przypadku spółek jawnych i komandytowych - wspólnicy, prokurenci i pełnomocnicy uprawnieni odpowiednio jak w ppkt a,
 - c) w przypadku spółek cywilnych - wspólnicy oraz umocowane przez nich osoby trzecie,

- 6) w przypadku innych jednostek organizacyjnych - osoby uprawnione do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczającego w jego sprawach prawno-majątkowych w dziedzinie stosunków wewnętrznych;
- 7) rozruchy - gwałtowne demonstracje, które nie mieszczą się w kategorii zamieszek;
- 8) sabotaż - nielegalna akcja organizowana z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualna lub grupowa, skierowana przeciwko osobom lub obiektom w celu zdeorganizowania pracy transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych;
- 9) strajk - celowa przerwa w pracy większej grupy pracowników w celu wymuszenia żądań ekonomicznych lub politycznych;
- 10) terroryzm (akt terroru) - nielegalne działanie lub akcja organizowana z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualna lub grupowa, prowadzona przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowana przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mająca na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy;
- 11) urządzenia wspomagające - urządzenia umożliwiające utrzymanie w ruchu zespołów elektronicznych, a w szczególności: urządzenia klimatyzacyjne, agregaty prądotwórcze stanowiące niezależne źródła energii, dyżurne agregaty prądotwórcze, UPS (awaryjne urządzenia podtrzymywania zasilania) i przetworniki częstotliwości;
- 12) wartość rynkowa - koszt zakupu identycznego przedmiotu (uwzględniając wiek, zużycie techniczne i technologiczne) lub przedmiotu najbardziej podobnego odnosząc się do stanu, w jakim znajdował się ubezpieczony sprzęt elektroniczny bezpośrednio przed zajściem szkody;
- 13) zamieszki - gwałtowne demonstracje, (nielegalne) wrogie akcje wymierzone przeciwko władzy, w celu zmiany istniejącego porządku prawnego;
- 14) zewnętrzne nośniki danych - elementy umożliwiające gromadzenie informacji, nadające się do odczytu maszynowego; nośniki takie są objęte ubezpieczeniem, o ile są przeznaczone do wymiany przez użytkownika (np. wymienne dyski magnetyczne i optyczne, dyskietki).

WNIOSEK O UBEZPIECZENIE**§ 3**

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego, który stanowi integralną część umowy ubezpieczenia. Wniosek o ubezpieczenie powinien zawierać, co najmniej, następujące informacje:
 - 1) nazwę i adres Ubezpieczającego i Ubezpieczonego;
 - 2) miejsce ubezpieczenia;
 - 3) okres ubezpieczenia;
 - 4) przedmiot ubezpieczenia;
 - 5) rok produkcji poszczególnych maszyn i urządzeń;
 - 6) sumę ubezpieczenia dla poszczególnych pozycji umowy ubezpieczenia i sposób jej ustalenia;
 - 7) przyczyny, liczbę i wielkość szkód w ostatnich 5 latach.
2. TUZ Ubezpieczenia może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową.
3. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 1 albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi OWU, Ubezpieczający powinien na wezwanie TUZ Ubezpieczenia odpowiednio go uzupełnić albo sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma TUZ Ubezpieczenia.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA**§ 4**

1. W umowie ubezpieczenia ustala się składkę za ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od szkód materialnych, ubezpieczenie zewnętrznych nośników danych oraz za ubezpieczenie zwiększonych kosztów działalności.
2. Na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
3. W razie rozłożenia płatności składki na raty, z chwilą uznania przez TUZ Ubezpieczenia roszczenia odszkodowawczego niezapłacone raty składki stają się natychmiast wymagalne. Jeżeli Ubezpieczający nie opłaci pozostałych rat składki, TUZ Ubezpieczenia pomniejszy o tę sumę należne odszkodowanie.

OKRES UBEZPIECZENIA I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI**§ 5**

1. Okres ubezpieczenia oznacza się w umowie.
2. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez strony umowy.
3. Okres ubezpieczenia trwa 12 miesięcy, chyba że umowę zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe) lub dłuższy (ubezpieczenie długoterminowe).

§ 6

1. Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie jako data początkowa, pod warunkiem, że składka zostanie zapłacona w dniu zawarcia umowy, chyba że został wyznaczony inny termin zapłaty.

2. Jeżeli składka została zapłacona po wyznaczonym terminie, późniejszym w stosunku do początku okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się od godziny 00:00 dnia następnego po zapłacie składki.
3. Jeżeli w umowie przewidziano płatność składki w ratach, odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że pierwsza rata składki zostanie zapłacona w dniu zawarcia umowy, chyba że został wyznaczony inny termin zapłaty, przy czym jeżeli pierwsza rata składki została zapłacona po wyznaczonym terminie, późniejszym w stosunku do początku okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się od godziny 00:00 dnia następnego po zapłacie pierwszej raty składki, a ponadto niezapłacenie kolejnej raty składki w wyznaczonym terminie uprawnia TUZ Ubezpieczenia do odstąpienia od umowy ze skutkiem natychmiastowym, przy czym odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim TUZ Ubezpieczenia udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
4. W razie wyznaczenia terminu zapłaty składki lub pierwszej raty składki przed początkiem okresu ubezpieczenia, do skutków opóźnienia w zapłacie mają zastosowanie odpowiednie postanowienia ust. 1 - 3.
5. Jeżeli zapłata dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za zapłatę uważa się chwilę złożenia zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek TUZ Ubezpieczenia, pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowała się wystarczająca ilość środków, w przeciwnym wypadku za zapłatę uważa się chwilę, w której składka lub jej rata w pełnej wysokości znalazła się na rachunku TUZ Ubezpieczenia w taki sposób, że TUZ Ubezpieczenia mogło nią dysponować.
6. Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaś przed tym terminem.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY

§ 7

1. Ubezpieczający obowiązany jest przestrzegać obowiązujących przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów o budowie i eksploatacji sprzętu danego rodzaju oraz instrukcji obsługi poszczególnych urządzeń.
2. Ubezpieczający obowiązany jest umożliwić TUZ Ubezpieczenia dostęp do ubezpieczonego sprzętu oraz przedstawiać dokumenty związane z jego zakupem i eksploatacją.
3. Jeżeli Ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązków określonych w ust. 1 i 2, a miało to wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar, TUZ Ubezpieczenia może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części.

§ 8

1. W razie zajścia wypadku Ubezpieczający obowiązany jest użyć wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed szkodą.
2. Ponadto do obowiązków Ubezpieczającego należy:
 - 1) niezwłocznie zawiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa;
 - 2) natychmiast po powstaniu szkody lub uzyskaniu o niej wiadomości zawiadomić TUZ Ubezpieczenia o szkodzie telefonicznie oraz na piśmie;
 - 3) pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia przedstawiciela TUZ Ubezpieczenia, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody;
 - 4) umożliwić TUZ Ubezpieczenia dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień, a także niezbędnych pełnomocnictw.
3. Jeżeli Ubezpieczający dopuścił się rażącego niedbalstwa w wykonaniu obowiązku określonego w ust. 1, TUZ Ubezpieczenia może odmówić wypłaty odszkodowania.
4. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego obowiązków wymienionych w ust. 2, TUZ Ubezpieczenia może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, jeżeli niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie przyczyny lub rozmiaru szkody.
5. § 9 Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia ustaje w odniesieniu do ubezpieczonego sprzętu, jeżeli po wystąpieniu szkody jest on nadal eksploatowany bez przeprowadzenia naprawy w sposób określony przez TUZ Ubezpieczenia albo po dokonaniu prowizorycznej naprawy bez jego zgody.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 9

1. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć TUZ Ubezpieczenia dokumenty niezbędne dla rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
2. Wraz z dokumentami Ubezpieczający obowiązany jest przedstawić wyliczenie rozmiaru szkody, sporządzone na własny koszt.

§ 10

1. TUZ Ubezpieczenia wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
2. Jeżeli wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności z tym, że bezsporną część odszkodowania TUZ Ubezpieczenia wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

3. Jeżeli w sprawie powstałej szkody zostało wszczęte postępowanie karne, którego wynik może mieć istotne znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia lub wysokości odszkodowania, bezsporną część odszkodowania wypłaca się w terminie określonym w ust. 1, natomiast pozostała część odszkodowania jest wypłacana w ciągu 14 dni po uzyskaniu przez TUZ Ubezpieczenia wyników postępowania przygotowawczego lub uprawomocnieniu się orzeczenia sądowego.
4. Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczający odzyskał utracone przedmioty, obowiązany jest zwrócić odszkodowanie wypłacone za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz TUZ Ubezpieczenia.

§ 11

TUZ Ubezpieczenia zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów, związanych z ustaleniem rozmiaru szkody.

§ 12

Jeżeli Uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z ustaleniami TUZ Ubezpieczenia, co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie – za pośrednictwem jednostki terenowej – wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd TUZ Ubezpieczenia.

REGRES UBEZPIECZENIOWY

§ 13

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na TUZ Ubezpieczenia przysługujące Ubezpieczającemu roszczenie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1, nie przechodzi na TUZ Ubezpieczenia, jeśli sprawcą szkody jest osoba, za którą Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność, chyba, że osoba ta wyrządziła szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający obowiązany jest dostarczyć TUZ Ubezpieczenia wszelkie wiadomości i dokumenty oraz dokonać czynności niezbędnych dla skutecznego dochodzenia praw przez TUZ Ubezpieczenia.
4. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczającego, bez zgody TUZ Ubezpieczenia, praw przysługujących mu do osób trzecich z tytułu szkód, TUZ Ubezpieczenia może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części. Jeżeli takie zrzeczenie zostało ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, TUZ Ubezpieczenia może żądać od Ubezpieczającego zwrotu wypłaconego odszkodowania.

WYGAŚNIĘCIE OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

§ 14

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – 7 dni od daty zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim TUZ Ubezpieczenia udzielało ochrony ubezpieczeniowej.
2. Zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia nastąpi po potrąceniu kosztów manipulacyjnych w wysokości 10% zwracanej składki.

§ 15

1. Każda ze stron może w ciągu miesiąca od daty wypłaty odszkodowania albo daty doręczenia odmowy wypłaty odszkodowania wypowiedzieć umowę ubezpieczenia z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.
2. W razie wypowiedzenia umowy 90% składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi tylko wtedy, gdy nie wypłacono odszkodowania.

§ 16

1. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku, TUZ Ubezpieczenia może odpowiednio zwiększyć składkę, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W takim wypadku TUZ Ubezpieczenia wezwie Ubezpieczającego do zapłaty podwyższonej składki, a Ubezpieczający może w ciągu 14 dni od otrzymania wezwania od umowy odstąpić. Jeżeli ujawnienie okoliczności nastąpiło po wypadku, TUZ Ubezpieczenia może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie.
2. W przypadku ujawnienia takiego zwiększenia prawdopodobieństwa powstania szkody, że TUZ Ubezpieczenia nie zawarłoby umowy ubezpieczenia, gdyby o tej okoliczności wiedziało, TUZ Ubezpieczenia może odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od daty ujawnienia tej okoliczności. W razie odstąpienia od umowy należy się TUZ Ubezpieczenia tylko składka za czas trwania umowy. Jeżeli ujawnienie okoliczności nastąpiło już po wypadku lub w ciągu ostatniego miesiąca przed wypadkiem, a przyczyną wypadku była wyłącznie ujawniona okoliczność, TUZ Ubezpieczenia może odmówić wypłaty odszkodowania.

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD MATERIALNYCH (SEKCJA I)
PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA**§ 17**

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest określony w umowie, zgodnie z załączonym do niej wykazem, sprzęt elektroniczny, zainstalowany na stanowisku pracy, gotowy do użytku zgodnie z przeznaczeniem, dla którego testy próbne zostały zakończone z wynikiem pozytywnym, chyba że przeprowadzenie tych testów nie było wymagane przez producenta.
2. Sprzęt określony w umowie ubezpieczenia jest objęty ochroną w miejscu wymienionym w umowie, podczas eksploatacji i transportu wewnątrzzakładowego.

§ 18

1. Sprzęt elektroniczny określony w umowie objęty jest ochroną ubezpieczeniową od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia wskutek zdarzeń, których wystąpienia Ubezpieczający ani jego przedstawiciele nie byli w stanie przewidzieć, a w wyniku, których sprzęt nie może osiągnąć parametrów znamionowych.
2. Z zachowaniem zasad określonych w ust. 1 ubezpieczenie obejmuje w szczególności szkody wynikłe z:
 - 1) błędów w obsłudze, niewłaściwego użytkowania i braku kwalifikacji;
 - 2) wandalizmu;
 - 3) pożaru;
 - 4) wybuchu;
 - 5) działania wody i wilgoci;
 - 6) błędów popełnionych w trakcie konstrukcji, produkcji lub montażu, a także wad materiałowych;
 - 7) przepięcia, przetężenia i innych przyczyn elektrycznych.
3. Ubezpieczenie obejmuje także szkody powstałe wskutek akcji ratowniczej, prowadzonej w związku ze zdarzeniami objętymi ubezpieczeniem. § 20 Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód wynikłych z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego albo jego reprezentantów.

§ 19

1. Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
 - 1) działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajku, lokautu i innych działań wrogich dobru i porządkowi publicznemu oraz aktów terroryzmu i sabotażu, a także konfiskaty, nacjonalizacji, przetrzymywania lub zarekwirowania przez władzę przedmiotu ubezpieczenia;
 - 2) trzęsienia ziemi lub dna morskiego, wybuchu wulkanu, tsunami, huraganu, tajfunu, cyklonu, tornado;
 - 3) działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego.
2. Ponadto TUZ Ubezpieczenia nie odpowiada za:
 - 1) szkody nieprzekraczające wysokości franszyzy redukcyjnej określonej w umowie, która stanowi udział Ubezpieczającego w odszkodowaniu z tytułu każdego zdarzenia; jeżeli wskutek jednego zdarzenia została uszkodzona lub zniszczona więcej niż jedna ubezpieczona pozycja, Ubezpieczającego obciąża wyłącznie najwyższa franszyza określona dla danej pozycji;
 - 2) szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek zaboru mienia lub zaginięcia;
 - 3) straty pośrednie wszelkiego rodzaju;
 - 4) szkody spowodowane uszkodzeniami lub defektami istniejącymi w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający albo jego reprezentanci wiedzieli lub przy zachowaniu należytej staranności mogli się dowiedzieć, niezależnie od faktu, czy TUZ Ubezpieczenia było o nich powiadomione;
 - 5) jakiegokolwiek kosztu poniesione w celu usunięcia funkcjonalnych wad lub usterek (np. skutków działania wirusów komputerowych), chyba że wady lub usterek powstały w wyniku zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
 - 6) jakiegokolwiek kosztu, które Ubezpieczający poniósłby, gdyby szkoda się nie zdarzyła np. związane z konserwacją ubezpieczonego sprzętu;
 - 7) szkody, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy odpowiedzialny jest producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy;
 - 8) szkody powstałe wskutek testów, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami), a także powstałe w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego sprzętu warunkach;
 - 9) szkody, za które na podstawie przepisów prawa lub zawartej umowy odpowiedzialny jest przewoźnik, spedytor lub podwykonawca;
 - 10) szkody powstałe w elementach sprzętu elektronicznego wskutek ich technicznego zużycia lub starzenia w trakcie użytkowania, włączając działanie czynników atmosferycznych;
 - 11) szkody w wewnętrznych, wymiennych elementach elektronicznych będących częścią ubezpieczonego sprzętu elektronicznego, które powstały bez jakiegokolwiek działania z zewnątrz, jednakże szkody powstałe w ich wyniku w innych wymiennych elementach są objęte ochroną ubezpieczeniową;

- 12) szkody w żarówkach, lampach elektronowych, taśmach, bezpiecznikach, uszczelkach, pasach, kablach, łańcuchach, oponach, wymiennych narzędziach, cylindrach grawerowanych, elementach ze szkła, porcelany lub ceramiki, sitach lub tkaninach, a także środkach eksploatacyjnych jakiegokolwiek rodzaju (olej, smar, paliwo atrament, tusz, chemikalia itp.), chyba że szkody są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
- 13) uszkodzenia estetyczne, takie jak zadrapania na powierzchniach malowanych, polerowanych lub emaliowanych, chyba że uszkodzenia są skutkiem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia.

SUMA UBEZPIECZENIA**§ 20**

1. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający według:
 - 1) wartości odtworzeniowej rozumianej jako wartość równą kosztom zastąpienia ubezpieczonego sprzętu przez fabrycznie nowy sprzęt tego samego rodzaju, jakości i wydajności, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego;
 - 2) wartości brutto rozumianej jako wartość początkowa wynikająca z ewidencji księgowej.
2. Jeżeli w dniu szkody suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu jest mniejsza niż koszty, o których mowa w ust. 1, TUZ Ubezpieczenia wypłaca odszkodowanie w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu pozostaje do kosztów jego wymiany.
3. Suma ubezpieczenia nie obejmuje podlegającego odliczeniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, podatku od towarów i usług, chyba że umówiono się inaczej.

USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA**§ 21**

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sumy ubezpieczenia.
2. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu, chyba że umówiono się inaczej; jeśli suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek od towarów i usług, wówczas rozmiar szkody również będzie uwzględniał ten podatek, natomiast jeśli suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości nieobjmującej podatku od towarów i usług, rozmiar szkody także nie będzie go obejmował.
3. Odszkodowanie ustala się według:
 - 1) jeżeli sprzęt nadaje się do naprawy (strata częściowa) - kosztów zakupu materiału i kosztów robocizny niezbędnej w celu naprawienia uszkodzonego przedmiotu, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego;
 - 2) w przypadku wymiany sprzętu (strata całkowita) - kosztów zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu lub przedmiotu analogicznego rodzaju i jakości, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego;
 - 3) jeżeli naprawa jest niemożliwa lub ubezpieczony sprzęt nie będzie wymieniany - kosztów nie wyższych niż wartość rynkowa sprzętu bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.

§ 22

W granicach sumy ubezpieczenia poszczególnego sprzętu TUZ Ubezpieczenia pokrywa również:

- 1) udokumentowane koszty wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody oraz w celu zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego mienia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 2) udokumentowane koszty napraw prowizorycznych, jeżeli stanowią część końcowych czynności naprawczych i nie zwiększają całkowitej wartości kosztów naprawy; udokumentowane koszty usunięcia pozostałości po szkodzie.

§ 23

1. Odszkodowanie zmniejsza się o wartość pozostałości po szkodzie, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
2. Koszty jakichkolwiek zmian, uzupełnień lub ulepszeń nie wchodzą w skład odszkodowania.

§ 24

1. Jeżeli w dniu wypadku suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu jest mniejsza niż koszty, o których mowa w § 22 ust. 1 pkt 1, TUZ Ubezpieczenia wypłaca odszkodowanie w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu pozostaje do kosztów jego wymiany.
2. Jeżeli w dniu wypadku suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu jest mniejsza niż wartość, o której mowa w § 22 ust.1 pkt 2, TUZ Ubezpieczenia wypłaca odszkodowanie w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu pozostaje do jego wartości ewidencyjnej brutto.

3. Suma ubezpieczenia ulega redukcji o kwoty wypłaconych odszkodowań i z chwilą jej wyczerpania umowa ubezpieczenia w zakresie szkód materialnych rozwiązuje się, chyba że za opłatą dodatkowej składki suma zostanie przywrócona do pierwotnej wysokości.

UBEZPIECZENIE ZEWNĘTRZNYCH NOŚNIKÓW DANYCH (SEKCJA II)**PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA****§ 25**

1. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie zewnętrzne nośniki danych oraz dane (w tym oprogramowanie) stanowiące własność Ubezpieczającego.
2. Dane oraz nośniki danych objęte są ochroną ubezpieczeniową od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia, o ile z tytułu wystąpienia określonego zdarzenia istnieje odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia - zgodnie z sekcją niniejszych OWU - za szkodę materialną w ubezpieczonym nośniku oraz o ile w wyniku tego zdarzenia dane nie nadają się do odczytu ani zapisywania.
3. Dane oraz nośniki danych określone w umowie ubezpieczone są objęte ochroną w miejscu wymienionym w umowie, a także w zewnętrznym (znajdującym się poza miejscem ubezpieczenia) archiwum danych oraz podczas transportu między miejscem ubezpieczenia a zewnętrznym archiwum danych.

§ 26

1. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód wyłączonych w § 20 - 21 niniejszych OWU, a ponadto:
 - 1) strat pośrednich wszelkiego rodzaju;
 - 2) danych, które zostały wprowadzone lub w jakikolwiek sposób przetworzone po zajściu zdarzenia szkodowego,
 - 3) dodatkowych kosztów poniesionych na zabezpieczenie danych przed kopiowaniem, ochronę dostępu do danych, a także kosztów związanych z usunięciem tych zabezpieczeń;
 - 4) kosztów wynikłych z błędnego programowania, perforacji, etykietowania lub wkładania nośników danych, nieuważnego usunięcia informacji lub starcia danych z nośnika oraz z utraty informacji wskutek działania pola magnetycznego.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych w:
 - 1) nośnikach danych, które nie są wymieniane przez użytkownika (np. pamięci półprzewodnikowe);
 - 2) danych znajdujących się wyłącznie w jednostce centralnej sprzętu elektronicznego.
3. Z każdego odszkodowania potrącana jest franszyza redukcyjna w wysokości określonej w umowie.

SUMA UBEZPIECZENIA**§ 27**

1. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający według kosztów niezbędnych w celu odtworzenia ubezpieczonych nośników danych oraz zapisanych na nich danych.
2. Suma ubezpieczenia ulega redukcji o kwoty wypłaconych odszkodowań i z chwilą jej wyczerpania umowa ubezpieczenia w zakresie nośników danych rozwiązuje się, chyba że za opłatą dodatkowej składki suma ubezpieczenia zostanie przywrócona do pierwotnej wysokości.

USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA**§ 28**

1. TUZ Ubezpieczenia pokrywa niezbędne koszty poniesione przez Ubezpieczającego w ciągu 12 miesięcy od wystąpienia szkody w celu przywrócenia nośników danych oraz zapisanych na nich danych, do stanu identycznego z istniejącym bezpośrednio przed zdarzeniem, które są konieczne dla prowadzenia operacji przetwarzania danych w normalnym trybie.
2. Koszty wymienione powyżej obejmują:
 - 1) automatyczne wprowadzenie danych lub programów z archiwum danych;
 - 2) automatyczne lub ręczne wprowadzenie danych lub programów z oryginalnych programów lub z dokumentów wciąż dostępnych Ubezpieczającemu;
 - 3) odtworzenie lub wprowadzenie systemów lub standardowych programów;
 - 4) odtworzenie zniszczonych nośników danych wskutek zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszych OWU.
3. Jeżeli nie jest konieczne odtworzenie danych albo jeżeli odtworzenie danych nie zostało przeprowadzone w ciągu 12 miesięcy po wystąpieniu szkody, TUZ Ubezpieczenia pokryje jedynie koszty wymiany zniszczonych lub uszkodzonych nośników danych na nowe.

UBEZPIECZENIE ZWIĘKSZONYCH KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI (SEKCJA III)

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 29

1. Przedmiotem ubezpieczenia są poniesione koszty dodatkowe (zależne i niezależne od czasu) związane z zastosowaniem rozwiązań prowizorycznych, mających na celu uniknięcie lub zmniejszenie zakłóceń w prowadzeniu działalności.
2. Koszty dodatkowe objęte są ochroną ubezpieczeniową, o ile wskutek wystąpienia określonego zdarzenia istnieje odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia za utratę, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego sprzętu elektronicznego lub ubezpieczonego nośnika danych.

§ 30

1. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje kosztów pośrednich lub bezpośrednich powstałych wskutek:
 - 1) szkód wyłączonych w § 20 - 21 oraz § 28 niniejszych OWU;
 - 2) szkody w urządzeniach wspomagających; 3) powstałych wskutek utraty danych i programów.
2. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są również koszty powstałe w wyniku:
 - 1) decyzji właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia;
 - 2) innowacji i ulepszeń wprowadzonych w trakcie odbudowy zniszczonego mienia;
 - 3) braku kapitału niezbędnego do odtworzenia zniszczonego mienia we właściwym czasie;
 - 4) szkód zaistniałych w użytkowanym przez Ubezpieczonego, w celu zmniejszenia lub uniknięcia zakłóceń w prowadzonej działalności, sprzęcie - zastępującym przedmiot ubezpieczenia określony w § 19 niniejszych OWU;
 - 5) skażenia, zniszczenia lub zepsucia surowców, półfabrykatów lub gotowych produktów

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 31

1. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający według przewidywanych kosztów związanych z zastosowaniem rozwiązań prowizorycznych w celu uniknięcia zakłóceń w prowadzeniu działalności gospodarczej w czasie 12 miesięcy, z tym, że w ramach tej sumy określa się maksymalny limit miesięcznego odszkodowania, przy czym:
 - 1) podstawą do obliczenia kosztów zależnych od czasu - jest koszt jednego dnia stosowania rozwiązań prowizorycznych oraz maksymalny limit miesięcznego odszkodowania ustalony w umowie ubezpieczenia;
 - 2) podstawą do obliczenia kosztów niezależnych od czasu - jest ustalona w umowie ubezpieczenia kwota, którą w przypadku zajścia zdarzenia szkodowego Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić na początku okresu odszkodowawczego.
2. Suma ubezpieczenia nie obejmuje podlegającego odliczeniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, podatku od towarów i usług, chyba że umówiono się inaczej.

USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 32

1. TUZ Ubezpieczenia pokrywa niezbędne koszty dodatkowe (zależne i niezależne od czasu) poniesione przez Ubezpieczającego w okresie odszkodowawczym, z zastrzeżeniem, że wysokość odszkodowania z tytułu poniesionych w ciągu jednego miesiąca:
2. kosztów zależnych od czasu - nie przekroczy maksymalnego limitu miesięcznego odszkodowania określonego dla w/w kosztów we wniosku ubezpieczeniowym, przy czym okres odszkodowawczy rozpoczyna się od momentu wykrycia szkody nie później jednak niż od momentu wystąpienia pierwszych kosztów dodatkowych;
3. kosztów niezależnych od czasu - nie przekroczy kwoty stałej określonej dla w/w kosztów we wniosku ubezpieczeniowym.
4. Wysokość odszkodowania zostanie pomniejszona o ustaloną franszyzę redukcyjną określoną jako kwotę stałą albo w przypadku podania franszyzy redukcyjnej w dniach, jako kwotę obliczoną przez pomnożenie średnich dziennych kosztów stosowania rozwiązań prowizorycznych przez określoną liczbę dni roboczych.
5. TUZ Ubezpieczenia jest wolne od odpowiedzialności w przypadku zaistnienia szkody będącej skutkiem niestosowania się Ubezpieczonego do wskazówek i wytycznych producenta dotyczących instalacji i obsługi sprzętu elektronicznego.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE**§ 33**

1. Zawiadomienia i oświadczenia ubezpieczającego mające bezpośredni związek z zawartą umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia lub przesłane listem poleconym.
2. Jeżeli Ubezpieczający zmienił adres lub siedzibę i nie zawiadomił o tym TUZ Ubezpieczenia, przyjmuje się, że TUZ Ubezpieczenia dopełniło obowiązku zawiadomienia lub oświadczenia, jeżeli pismo zostało wysłane pod ostatni znany adres siedziby Ubezpieczającego.

§ 34

1. Strony umowy ubezpieczenia mogą poddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego wynikające z niej spory.
2. W przypadku braku zgody którejkolwiek ze stron na rozstrzygnięcie przez sąd polubowny, spory wynikające z umowy ubezpieczenia rozstrzyga sąd powszechny właściwy dla siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub poszkodowanego.

§ 35

1. OWU zostały zatwierdzone uchwałą Zarządu TUZ Ubezpieczenia Nr U/121/2026 z dnia 22 lipca 2026 r. mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 22 lipca 2026 r.

KLAUZULE INDYWIDUALNE

Klauzula 100

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od kradzieży z włamaniem i rabunku

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

1. Zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w ubezpieczonym sprzęcie, powstałe wskutek:
 - a) kradzieży z włamaniem - przez co rozumie się dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru sprzętu z pomieszczeń po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia lub otworzeniu wejścia przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku;
 - b) rabunku - przez co rozumie się zabór sprzętu przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
2. Ubezpieczający obowiązany jest do stosowania następujących minimalnych zabezpieczeń sprzętu przed kradzieżą z włamaniem i rabunkiem:
 - a) ściany, sufity, podłogi i dachy pomieszczeń, w których znajduje się ubezpieczony sprzęt, powinny być wykonane z materiałów odpornych na zniszczenie lub wyważenie bez użycia siły; pomieszczenia wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych konstrukcji ażurowych, a także z brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie są uważane za pomieszczenia należycie zabezpieczone;
 - b) wszystkie okna i inne zewnętrzne oszkłone otwory w lokalu, w którym znajduje się ubezpieczony sprzęt, powinny być w należytym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte;
 - c) okna i inne zewnętrzne otwory w lokalach, w których znajduje się ubezpieczony mienie, powinny być na całej powierzchni zabezpieczone kratami, roletami, żaluzjami, atestowanymi szybami pancernymi lub okiennicami w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi;
 - d) kraty, rolety, żaluzje lub okiennice powinny być zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową (klucz do nich posiada w łopatkę więcej niż 1 żłobienie prostopadłe do trzonu); wymogi określone w ppkt. c i d dotyczą tylko lokali znajdujących się w piwnicach, suterrenach i na parterach, a także lokali znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych pod nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów i dachów, a ponadto postanowienia ppkt c i d nie mają zastosowania w obiektach, w których ustanowiono stały dozór dla danego obiektu (lokalu) albo w obiektach zaopatrzonych w czynne urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, przy czym osoba sprawująca dozór obiektu powinna posiadać określony zakres obowiązków z wyszczególnieniem zadań dotyczących sposobu zachowania i czynności w przypadku próby włamania;
 - e) wszystkie drzwi zewnętrzne w lokalu, w którym znajduje się ubezpieczony sprzęt, powinny być w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie - bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy;
 - f) jeżeli przepisy wewnętrzne Ubezpieczającego nie przewidują bardziej skutecznych zamknięć - drzwi zewnętrzne powinny być zamknięte na co
 - g) najmniej 2 zamki wielozastawkowe;
 - h) drzwi oszkłone, poza wymogiem zamknięcia na co najmniej 2 zamki wielozastawkowe, powinny być na powierzchni oszkłonej zabezpieczone kratami, roletami, żaluzjami, atestowanymi szybami pancernymi lub okiennicami w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi (drzwi oszkłone nie mogą być zaopatrzone w zamki, które można otworzyć bez klucza, przez otwór wybity w szybie);
 - i) przy drzwiach dwuskrzydłowych jedno skrzydło powinno być unieruchomione przy pomocy zasuw u góry i u dołu od wewnętrznej strony lokalu lub wewnątrz drzwi;
 - j) klucze do lokalu objętego ubezpieczeniem powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym (w razie zagubienia albo zaginięcia kluczy - także kluczy zapasowych - Ubezpieczający po otrzymaniu o tym wiadomości obowiązany jest niezwłocznie zmienić zamki);
 - k) kłódki służące zabezpieczeniu krat, żaluzji, rolet lub okiennic, powinny spełniać wymogi bezpieczeństwa, a ich obudowa powinna być całkowicie zamknięta (w szczególności wymogi te spełniają kłódki bezkabłkowe); w odniesieniu do kłódek kabłkowych, kabłków kłódki powinien być wykonany ze stali hartowanej, a otwór w kabłku musi być tak dopasowany do rozmiarów urządzenia zamykającego, aby nie było możliwości wsunięcia narzędzia pomiędzy kabłką a osłonę;
 - l) uchwyty do mocowania kłódek powinny być wykonane z płaskownika przymocowanego na stałe do drzwi lub krat w sposób uniemożliwiający jego oberwanie, ukręcenie lub obcięcie (grubość płaskownika i otwór do wprowadzenia kabłka lub bolca powinien odpowiadać parametrom kłódki, w przypadku powstawania na kabłku wolnego miejsca należy wypełniać je tulejką dystansową lub specjalną wkładką wypełniającą);
 - m) zamki szyfrowe - mechaniczne i elektroniczne nie stanowią podstawowego zabezpieczenia drzwi wejściowych ubezpieczonego obiektu.

KLAUZULA 101/1A
Ubezpieczenie sprzętu przenośnego

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

1. zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w przenośnym sprzęcie elektronicznym używanym do prac służbowych przez Ubezpieczającego lub jego pracowników poza miejscem ubezpieczenia, o ile prace te miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2. ubezpieczeniem nie są objęte szkody powstałe lub zwiększone wskutek wypadku środka transportu należącego do Ubezpieczającego, jeżeli wypadek ten został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu, bądź też szkoda powstała lub została zwiększona wskutek niewłaściwego opakowania sprzętu, niezgodnie z zaleceniami producenta lub wskutek braku takiego opakowania;
3. w razie rozszerzenia zakresu przez włączenie Klauzuli 100 dodatkowo ustala się, że TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem i rabunku:
 - a) z pojazdu, pod warunkiem, że:
 - pojazd ten posiada twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja),
 - w chwili kradzieży był prawidłowo zamknięty na klucz,
 - sprzęt pozostawiony w pojeździe został zamknięty w bagażniku lub w innym schowku, stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu,
 - sprzęt został skradziony w godzinach: 6.00 - 22.00 - przy czym ograniczenie to nie dotyczy przypadku kradzieży, gdy pojazd zaparkowany został na parkingu strzeżonym i wyposażony był w aktywne urządzenie antywłamaniowe (np. wywołujące alarm) albo znajdował się w garażu zamkniętym;
 - b) z miejsca ubezpieczenia zadeklarowanego we wniosku, pod warunkiem spełnienia minimalnych zabezpieczeń sprzętu przed kradzieżą z włamaniem i rabunkiem określonych w Klauzuli 100;
 - c) z pozostałych miejsc, z uwzględnieniem postanowień pkt 1, pod warunkiem spełnienia minimalnych zabezpieczeń sprzętu przed kradzieżą z włamaniem i rabunkiem określonych w Klauzuli 100, przy czym nie stosuje się postanowień ust. 2 pkt 3 i 4 Klauzuli 100;
- 1) dla szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku ustala się udział własny Ubezpieczającego w każdej szkodzie w wysokości 25% szkody, niemniej jednak niż franszyza redukcyjna uzgodniona w umowie w części ubezpieczenia sprzętu od szkód materialnych.

KLAUZULA 101/1B
Ubezpieczenie sprzętu przenośnego

Postanowienia szczególne dotyczące szkód spowodowanych przez upadek. Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że w przypadku szkód powstałych wskutek upadku ubezpieczonego sprzętu przenośnego ustala się udział własny Ubezpieczającego w każdej szkodzie w wysokości 25% szkody, niemniej jednak niż franszyza redukcyjna, uzgodniona w umowie w części dotyczącej ubezpieczenia sprzętu od szkód materialnych.

KLAUZULA 101/2
Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojazdach samochodowych

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

1. zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w sprzęcie elektronicznym na stałe zainstalowanym w pojazdach samochodowych,
2. w razie rozszerzenia zakresu poprzez włączenie Klauzuli 100, skreśleniu ulegają zapisy zawarte w pkt 2 tej klauzuli oraz dodatkowo ustala się, że TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu pod warunkiem, że:
 - a) pojazd ten posiada twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja);
 - b) w chwili kradzieży był prawidłowo zamknięty na klucz;
 - c) sprzęt pozostawiony w pojeździe został zamknięty w bagażniku lub w innym schowku, stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu;
 - d) sprzęt został skradziony w godzinach: 6.00 - 22.00 - przy czym ograniczenie to nie dotyczy przypadku kradzieży, gdy pojazd zaparkowany został na parkingu strzeżonym i wyposażony był w aktywne urządzenie antywłamaniowe (np. wywołujące alarm) albo znajdował się w garażu zamkniętym;
3. ubezpieczeniem nie są objęte szkody:
 - a) powstałe wskutek wypadku środka transportu, jeżeli wypadek ten został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu należącego do Ubezpieczającego;
 - b) chronione ubezpieczeniem casco pojazdu albo odpowiedzialności cywilnej.

KLAUZULA 101/3
Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego zainstalowanego na statku powietrznym

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

1. zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w sprzęcie elektronicznym zainstalowanym na statku powietrznym;

2. miejscem ubezpieczenia jest statek powietrzny, zgodnie z jego opisem w umowie ubezpieczenia;
3. jeżeli ubezpieczony sprzęt zainstalowany został na innym statku powietrznym, na Ubezpieczającym spoczywa obowiązek powiadomienia o tym TUZ Ubezpieczenia;
4. TUZ Ubezpieczenia nie ponosi odpowiedzialności za szkody objęte ubezpieczeniem casco statku powietrznego.

KLAUZULA 101/4**Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego zainstalowanego na jednostkach pływających**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w sprzęcie elektronicznym zainstalowanym na jednostkach pływających;
- 2) miejscem ubezpieczenia jest jednostka pływająca zgodnie z jej opisem w umowie ubezpieczenia;
- 3) jeżeli ubezpieczony sprzęt zainstalowany został na innej jednostce pływającej, na Ubezpieczającym spoczywa obowiązek powiadomienia o tym TUZ Ubezpieczenia.

KLAUZULA 102**Rozszerzenie zakresu terytorialnego**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i obejmuje szkody powstałe na terytorium.....

KLAUZULA 103**Zrzeczenie się prawa regresu**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) TUZ Ubezpieczenia zrzeka się prawa regresu wynikłego ze szkód w sprzęcie elektronicznym wobec osób trzecich lub osób, za które są one odpowiedzialne użytkujących w/w sprzęt elektroniczny za zgodą Ubezpieczającego;
- 2) powyższe zrzeczenie nie dotyczy szkód:
 - a) powstałych z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa osób trzecich lub osób, za które są one odpowiedzialne;
 - b) za które może zostać wypłacone odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

KLAUZULA 104**Tymczasowe magazynowanie lub chwilowa przerwa w eksploatacji**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w sprzęcie elektronicznym będącym we wcześniejszej eksploatacji, a powstałe w czasie tymczasowego magazynowania lub chwilowej przerwy w użytkowaniu, w miejscu objętym ubezpieczeniem, określonym w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA 105**Wyłączenie ryzyka pożaru**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód powstałych wskutek pożaru, za który uważa się działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i mógł rozprzestrzenić się o własnej sile.

KLAUZULA 106**Wyłączenie ryzyka zalania wodą wodociągową**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód powstałych wskutek zalania wodą pochodzącą z urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych.

KLAUZULA 108**Wyłączenie ryzyka powodzi, wiatru i opadów atmosferycznych**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód powstałych wskutek powodzi, wiatru lub wszelkiego rodzaju opadów atmosferycznych. Przez powódź uważa się zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących oraz spływ wód po zboczach.

KLAUZULA 109**Zwolnienie od odpowiedzialności w obrębie kontraktów leasingowych i umów o dzierżawę**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że:

- 1) sprzęt elektroniczny ubezpieczany na mocy niniejszej umowy ubezpieczenia przez leasingobiorcę lub dzierżawcę jest ubezpieczony tylko od ryzyk nie objętych ochroną ubezpieczeniową wynikającą z umów ubezpieczenia zawartych przez leasingodawcę lub wydierżawiającego; 2) prawa TUZ Ubezpieczenia do regresu pozostają nienaruszone.

KLAUZULA 120**Ubezpieczenie nośników obrazu w urządzeniach fotokopiujących**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody powstałe w nośnikach obrazu (np. bębnach selenowych) w urządzeniach fotokopiujących;
- 2) w razie szkody powstałej wskutek pożaru lub kradzieży z włamaniem odszkodowanie będzie wypłacone na podstawie wartości nowego zamiennika;
- 3) odszkodowanie za szkody powstałe w wyniku innych zdarzeń będzie obniżone proporcjonalnie do liczby kopii już wykonanych na dzień powstania szkody (stan zużycia).

KLAUZULA 123**Wyłączenie dotyczące systemu klimatyzacyjnego**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód w ubezpieczonym sprzęcie elektronicznym, spowodowanych awarią lub złym funkcjonowaniem systemu klimatyzacyjnego, jeżeli system ten nie został wyposażony w oddzielne urządzenia alarmowe, które monitorują w sposób ciągły temperaturę i wilgotność oraz posiadają możliwość:

- 1) wyłączenia systemu klimatyzacyjnego;
- 2) warunkowego wyłączenia sprzętu elektronicznego;
- 3) włączenia dwóch niezależnych sygnałów alarmowych - optycznego i akustycznego; natychmiast po tym, gdy temperatura lub wilgotność przekroczy określone warunki klimatyczne dla zainstalowanego, ubezpieczonego sprzętu elektronicznego.

KLAUZULA 125**Postanowienia szczególne dotyczące ubezpieczenia wyposażenia radiowych lub telewizyjnych wozów transmisyjnych**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w ubezpieczonym sprzęcie stanowiącym wyposażenie radiowych lub telewizyjnych wozów transmisyjnych wyłącznie wtedy, gdy wprowadzone są następujące środki zabezpieczające:
 - a) przeprowadzana jest coroczna kontrola techniczna przez wykwalifikowane służby w celu sprawdzenia właściwej pracy i warunków bezpieczeństwa;
 - b) kontrola przez automatyczne urządzenia zabezpieczające przed pożarem i kradzieżą z włamaniem, które umożliwiają pracę poza normalnymi godzinami pracy lub kontrola przez odpowiednie osoby przeszkolone na wypadek zaistnienia sytuacji awaryjnej;
 - c) wyposażenie w środki przeciwpożarowe wykorzystujące nośniki nieniszczące (dwutlenek węgla lub halon) i wystarczającą liczbę ręcznych gaśnic;
- 2) w czasie przerw w pracy odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem istnieje, o ile wóz transmisyjny jest zamknięty i zaparkowany na parkingu strzeżonym lub w zamkniętym garażu.

KLAUZULA 129**Postanowienia szczególne dotyczące automatów przemysłowych**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że:

- 1) zakresem ochrony zostają objęte sterowane numerycznie automaty przemysłowe;
- 2) zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje oprogramowanie standardowe (seryjne) dostarczone przez producenta wraz z jednostką centralną (sterującą) lub koszty poniesione w związku z jego wymianą pod warunkiem:
 - a) wystąpienia szkody całkowitej (objętej zakresem ochrony) jednostki centralnej (sterującej);
 - b) odrębnego ustalenia wartości oprogramowania oraz jednostki centralnej w umowie ubezpieczenia;
- 3) zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód:
 - a) spowodowanych bezpośrednio lub pośrednio przez niewłaściwą eksploatację;
 - b) w narzędziach wszelkiego rodzaju, a także w akcesoriach wymiennych lub zamocowanych na stałe do ramion automatu, takich jak młotki, wiertła, ostrza itp.;
- 4) w przypadku szkody wysokość odszkodowania zostanie ustalona zgodnie z postanowieniami § 23 OWU – jednakże nie więcej niż do granicy wartości rynkowej poszczególnego elementu (dla szkód w sprzęcie komputerowym, sterowania numerycznego, oprogramowania licencyjnego lub standardowego, postanowienia § 23 OWU pozostają nie zmienione);
- 5) TUZ Ubezpieczenia wypłaci odszkodowanie za szkodę w automatach przemysłowych tylko wówczas, gdy sprzęt jest w trakcie eksploatacji regularnie konserwowany zgodnie z zaleceniami producenta, dotyczącymi eksploatacji technicznej.

KLAUZULA 132**Postanowienia szczególne dotyczące odszkodowania według wartości rynkowej**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ubezpieczenia rozszerza się o wypłatę odszkodowania w ubezpieczonym sprzęcie w gotówce, według wartości rynkowej tego sprzętu bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.

KLAUZULA 133**Postanowienia szczególne dotyczące limitu odpowiedzialności za zdarzenie**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia z tytułu jednego zdarzenia jest ograniczona do kwoty: zł.

KLAUZULA 135**Postanowienia szczególne dotyczące endoskopów**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli ochroną ubezpieczeniową zostają objęte szkody powstałe w endoskopach pod warunkiem, że:

- 1) endoskopy są zabezpieczone przed szkodami powstałymi wskutek ugryzienia podczas wprowadzania aparatury w organizm pacjenta; tylko wówczas, gdy endoskop nie jest przełamany;
- 2) ręczne sprawdzenie szczelności przeprowadzane jest zgodnie z instrukcją producenta przed każdym głównym czyszczeniem;
- 3) stosowane są zalecenia producenta dotyczące używania, konserwacji i przechowywania endoskopów wraz z oprządkowaniem.

KLAUZULA 136**Postanowienia szczególne dotyczące telefonów przenośnych**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w telefonach przenośnych używanych do prac służbowych przez Ubezpieczającego lub jego pracowników poza miejscem ubezpieczenia, o ile prace te miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w telefonach przenośnych pod warunkiem, że telefony te wyposażone zostały w techniczne zabezpieczenia takie jak:
 - a) karta autoryzowanego dostępu, osobisty numer identyfikacyjny (PIN), bez wprowadzenia, którego telefon przenośny nie będzie mógł być użyty zgodnie z przeznaczeniem;
 - b) połączenie telefoniczne z operatorem, który ma możliwość odebrania informacji o kradzieży telefonu i może uniemożliwić połączenia tym telefonem;
- 3) w razie rozszerzenia zakresu poprzez włączenie klauzuli nr 100 dodatkowo ustala się, że TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu pod warunkiem, że:
 - a) pojazd ten posiada twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja);
 - b) w chwili kradzieży był prawidłowo zamknięty na klucz;
 - c) telefon pozostawiony w pojeździe został zamknięty w bagażniku lub w innym schowku, stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu;
 - d) telefon został skradziony w godzinach: 6.00 - 22.00 - przy czym ograniczenie to nie dotyczy przypadku kradzieży, gdy pojazd zaparkowany został na parkingu strzeżonym i wyposażony był w aktywne urządzenie antywłamaniowe (np. wywołujące alarm) albo znajdował się w garażu zamkniętym;
- 4) dla szkód powstałych wskutek jakiegokolwiek kradzieży ustala się udział własny Ubezpieczającego w każdej szkodzie w wysokości 25% szkody, niemniej jednak niż franszyza redukcyjna uzgodniona w umowie w części ubezpieczenia sprzętu od szkód materialnych.

KLAUZULA 140/1**Postanowienia szczególne dotyczące strajków, zamieszek i rozruchów**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody powstałe w ubezpieczonym sprzęcie wskutek strajków, zamieszek i/lub rozruchów.

KLAUZULA 140/2**Postanowienia szczególne dotyczące aktów terroryzmu**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody powstałe w ubezpieczonym sprzęcie wskutek aktów terroryzmu.

KLAUZULA 141**Postanowienia szczególne dotyczące trzęsienia ziemi**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody powstałe ubezpieczonym sprzęcie wskutek trzęsienia ziemi, wybuchu wulkanu, tsunami.

KLAUZULA 143**Postanowienia szczególne dotyczące frachtu lotniczego z zagranicy**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) TUZ Ubezpieczenia pokryje poniesione przez Ubezpieczającego koszty frachtu lotniczego, pod warunkiem, że zostaną one poniesione w celu naprawienia szkody podlegającej odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia;
- 2) odszkodowanie z tytułu niniejszej klauzuli na pokrycie kosztów frachtu lotniczego nie przekroczy kwoty określonej poniżej w odniesieniu do całego okresu ubezpieczenia;
- 3) suma ubezpieczenia frachtu lotniczego podlega zmniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania z tego tytułu;
- 4) suma ubezpieczenia:

KLAUZULA 144**Postanowienia szczególne dotyczące opłat za przejazd specjalistów lub konsultantów zza granicy**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) TUZ Ubezpieczenia pokryje poniesione przez Ubezpieczającego koszty przejazdu i pobytu specjalistów lub konsultantów z zagranicy, w celu wzięcia udziału w postępowaniu likwidacyjnym,
- 2) suma ubezpieczenia kosztów przejazdu i pobytu specjalistów lub konsultantów podlega zmniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania z tego tytułu,
- 3) po zajęciu szkody zarówno na wniosek TUZ Ubezpieczenia jak i Ubezpieczającego strony mają prawo odstąpienia od stosowania niniejszej klauzuli,
- 4) suma ubezpieczenia:

KLAUZULA 147**Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od daty dostawy do daty włączenia do planowej eksploatacji**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody powstałe w sprzęcie elektronicznym lub w jego częściach od daty dostawy do daty włączenia do planowej eksploatacji, pod warunkiem, że:

- 1) sprzęt elektroniczny i jego części są magazynowane (składowane) w oryginalnych opakowaniach i w pomieszczeniach do tego przystosowanych;
- 2) termin magazynowania (składowania) nie przekracza 6-ciu miesięcy od daty dostawy;
- 3) ubezpieczenie na podstawie niniejszej klauzuli obejmuje wyłącznie szkody, za które Ubezpieczający jest odpowiedzialny;
- 4) TUZ Ubezpieczenia nie ponosi odpowiedzialności za szkody w sprzęcie elektronicznym/częściach, które powstały podczas transportu, montażu, a także za szkody, za które odpowiedzialni są: producenci, spedytorzy, sprzedawcy, firmy montażowe lub inne podmioty;
- 5) postanowienia niniejszej klauzuli tracą swoją moc z chwilą zakończenia uruchomienia próbnego, gdy sprzęt zostanie przekazany do planowej eksploatacji. Od tego momentu obowiązują aktualnie obowiązujące OWU sprzętu elektronicznego;
- 6) TUZ Ubezpieczenia zastrzega sobie prawo rozszerzenia okresu ubezpieczenia powyżej 6-ciu miesięcy od daty dostawy sprzętu elektronicznego lub jego części, oraz do ustanowienia warunków i zastrzeżeń dla dalszego ubezpieczenia;
- 7) Ubezpieczający jest obowiązany do poinformowania TUZ Ubezpieczenia o przekroczeniu 6-cio miesięcznego okresu od daty dostawy do daty włączenia sprzętu elektronicznego lub jego części do planowej eksploatacji.

KLAUZULA 201**Transport nośników danych**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody w danych powstałe podczas ich transportu, również, jeżeli celem transportu nie jest przechowywanie danych w innym miejscu;
- 2) ochrona ubezpieczeniowa jest uwarunkowana zastosowaniem zalecanych przez producenta, odpowiednich środków transportu oraz odpowiedniego zapakowania ubezpieczonych przedmiotów. Czy odnośne nośniki będą przenoszone tylko raz? TAK NIE
- maksymalna liczba przeniesień rocznie wynosi:
- maksymalna wysokość odszkodowania wynosi:

KLAUZULA 300**Ubezpieczenie zwiększonych kosztów powstałych wskutek szkód spowodowanych kradzieżą z włamaniem lub rabunkiem**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli:

- 1) TUZ Ubezpieczenia pokryje koszty dodatkowe powstałe wskutek:
 - a) kradzieży z włamaniem - przez co rozumie się dokonanie albo usiłowanie dokonania zaboru sprzętu z pomieszczeń po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia lub otworzeniu wejścia przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku;
 - b) rabunku - przez co rozumie się zabór sprzętu przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności;
- 2) Ubezpieczający obowiązany jest do stosowania następujących minimalnych zabezpieczeń sprzętu przed kradzieżą z włamaniem i rabunkiem:

- a) ściany, sufity, podłogi i dachy pomieszczeń, w których znajduje się ubezpieczony sprzęt, powinny być wykonane z materiałów odpornych na zniszczenie lub wyważenie bez użycia siły; pomieszczenia wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych konstrukcji ażurowych, a także z brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie są uważane za pomieszczenia należycie zabezpieczone;
- b) wszystkie okna i inne zewnętrzne oszklone otwory w lokalu, w którym znajduje się ubezpieczony sprzęt, powinny być w należytym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte;
- c) okna i inne zewnętrzne otwory w lokalach, w których znajduje się ubezpieczony mienie, powinny być na całej powierzchni zabezpieczone kratami, roletami, żaluzjami, atestowanymi szybami pancernymi lub okiennicami w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi;
- d) kraty, rolety, żaluzje lub okiennice powinny być zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową (klucz do nich posiada w łopatce więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu); wymogi określone w ppkt c i d dotyczą tylko lokali znajdujących się w piwnicach, suterrenach i na parterach, a także lokali znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych pod nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów i dachów, a ponadto postanowienia ppkt c i d nie mają zastosowania w obiektach, w których ustanowiono stały dozór dla danego obiektu (lokalu) albo w obiektach zaopatrzonych w czynne urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, przy czym osoba sprawująca dozór obiektu powinna posiadać określony zakres obowiązków z wyszczególnieniem zadań dotyczących sposobu zachowania i czynności w przypadku próby włamania;
- e) wszystkie drzwi zewnętrzne w lokalu, w którym znajduje się ubezpieczony sprzęt, powinny być w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie - bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy;
- f) jeżeli przepisy wewnętrzne Ubezpieczającego nie przewidują bardziej skutecznych zamknięć - drzwi zewnętrzne powinny być zamknięte na co najmniej 2 zamki wielozastawkowe;
- g) drzwi oszklone, poza wymogiem zamknięcia na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe, powinny być na całej powierzchni oszklonej zabezpieczone kratami, roletami, żaluzjami, atestowanymi szybami pancernymi lub okiennicami w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi (drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki, które można otworzyć bez klucza, przez otwór wybity w szybie);
- h) przy drzwiach dwuskrzydłowych jedno skrzydło powinno być unieruchomione przy pomocy zasuwki u góry i u dołu od wewnętrznej strony lokalu lub wewnątrz drzwi;
- i) klucze do lokalu objętego ubezpieczeniem powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym (w razie zagubienia albo zaginięcia kluczy - także kluczy zapasowych - ubezpieczający po otrzymaniu o tym wiadomości obowiązany jest niezwłocznie zmienić zamki);
- j) kłódki, służące zabezpieczeniu krat, żaluzji, rolet lub okiennic, powinny spełniać wymogi bezpieczeństwa, a ich obudowa powinna być całkowicie zamknięta (w szczególności wymogi te spełniają kłódki bezkabłąkowe); w odniesieniu do kłódek kabłąkowych, kabłąk kłódki powinien być wykonany ze stali hartowanej, a otwór w kabłąku musi być tak dopasowany do rozmiarów urządzenia zamykającego, aby nie było możliwości wsunięcia narzędzia pomiędzy kabłąk a osłonę;
- k) uchwyty do mocowania kłódek powinny być wykonane z płaskownika przymocowanego na stałe do drzwi lub krat w sposób uniemożliwiający jego oberwanie, ukręcenie lub obciążenie (grubość płaskownika i otwór do wprowadzenia kabłąka lub bolca powinien odpowiadać parametrom kłódki, w przypadku powstawania na kabłąku wolnego miejsca należy wypełniać je tulejką dystansową lub specjalną wkładką wypełniającą);
- l) zamki szyfrowe - mechaniczne i elektroniczne nie stanowią podstawowego zabezpieczenia drzwi wejściowych ubezpieczonego obiektu.

KLAUZULA 301**Ubezpieczenie kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód w urządzeniach wspomagających**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli TUZ Ubezpieczenia pokryje koszty dodatkowe powstałe wskutek szkody w urządzeniach wspomagających.

KLAUZULA 302**Rozszerzenie terytorialne**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o koszty dodatkowe powstałe wskutek szkody w ubezpieczonym sprzęcie użytkowanym na terytorium.....

KLAUZULA 303/1**Ubezpieczenie zwiększonych kosztów powstałych wskutek szkód w sprzęcie przenośnym**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) zakres ubezpieczenia rozszerza się o koszty dodatkowe powstałe wskutek szkody w przenośnym sprzęcie elektronicznym używanym do prac służbowych przez Ubezpieczającego lub jego pracowników poza miejscem ubezpieczenia, o ile prace te miały miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 2) ubezpieczeniem nie są objęte koszty powstałe wskutek szkody spowodowanej lub zwiększonej wypadkiem środka transportu należącego do Ubezpieczającego, jeżeli wypadek ten został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu, bądź też szkoda powstała lub została zwiększona wskutek niewłaściwego opakowania sprzętu, niezgodnie z zaleceniami producenta lub wskutek braku takiego opakowania;
- 3) w razie rozszerzenia zakresu poprzez włączenie Klauzuli 300 dodatkowo ustala się, że TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność za koszty dodatkowe powstałe wskutek szkody spowodowanej kradzieżą z włamaniem i rabunku:
 - a) z pojazdu pod warunkiem, że:
 - pojazd ten posiada twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja);
 - w chwili kradzieży był prawidłowo zamknięty na klucz;
 - sprzęt pozostawiony w pojeździe został zamknięty w bagażniku lub w innym schowku, stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu;
 - sprzęt został skradziony w godzinach: 6.00 - 22.00 - przy czym ograniczenie to nie dotyczy przypadku kradzieży, gdy pojazd zaparkowany został na parkingu strzeżonym i wyposażony był w aktywne urządzenie antywłamaniowe (np. wywołujące alarm), albo znajdował się w garażu zamkniętym;
 - b) z miejsca ubezpieczenia zadeklarowanego we wniosku, pod warunkiem spełnienia minimalnych zabezpieczeń sprzętu przed kradzieżą z włamaniem i rabunkiem określonych w Klauzuli 300;
 - c) z pozostałych miejsc, z uwzględnieniem postanowień pkt 1, pod warunkiem spełnienia minimalnych zabezpieczeń sprzętu przed kradzieżą z włamaniem i rabunkiem określonych w Klauzuli 300, przy czym nie stosuje się postanowień ust. 2 pkt 3 i 4 Klauzuli 300;
- 4) dla szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku ustala się udział własny Ubezpieczającego w każdej szkodzie w wysokości 5 dni roboczych niemniej jednak niż franszyza redukcyjna uzgodniona w umowie w części ubezpieczenia zwiększonych kosztów działalności.

KLAUZULA 303/2**Ubezpieczenie kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód na sprzęcie elektronicznym na stałe zainstalowanego w pojazdach samochodowych**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej:

- 1) zakres ubezpieczenia rozszerza się o koszty dodatkowe powstałe wskutek szkody w sprzęcie elektronicznym na stałe zainstalowanym w pojazdach samochodowych,
- 2) w razie rozszerzenia zakresu poprzez włączenie Klauzuli 300, skreśleniu ulegają zapisy zawarte w ust. 2 Klauzuli 300 oraz dodatkowo ustala się, że TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu pod warunkiem, że:
 - a) pojazd ten posiada twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja),
 - b) w chwili kradzieży był prawidłowo zamknięty na klucz,
 - c) sprzęt pozostawiony w pojeździe został zamknięty w bagażniku lub w innym schowku, stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu.
 - d) sprzęt został skradziony w godzinach: 6.00 - 22.00 - przy czym ograniczenie to nie dotyczy przypadku kradzieży, gdy pojazd zaparkowany został na parkingu strzeżonym i wyposażony był w aktywne urządzenie antywłamaniowe (np. wywołujące alarm) albo znajdował się w garażu zamkniętym,
- 3)) ubezpieczeniem nie są objęte szkody:
 - a) powstałe wskutek wypadku środka transportu, jeżeli wypadek ten został spowodowany złym stanem technicznym pojazdu należącego do Ubezpieczającego,
 - b) chronione ubezpieczeniem casco pojazdu albo odpowiedzialności cywilnej.

KLAUZULA 304**Pokrycie kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód w budynku**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli TUZ Ubezpieczenia pokryje koszty dodatkowe powstałe wskutek szkody w ubezpieczonym sprzęcie, która została spowodowana lub zwiększona jednoczesną szkodą w budynku.

KLAUZULA 305**Wyłączenie kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód spowodowanych pożarem**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód spowodowanych pożarem, za który uważa się działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i mógł rozprzestrzenić się o własnej sile.

KLAUZULA 306**Wyłączenie kosztów dodatkowych zaistniałych wskutek szkód powstałych w czasie wolnym od pracy**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, iż TUZ Ubezpieczenia nie pokrywa kosztów dodatkowych zaistniałych wskutek pożaru, jeśli szkoda powstała w czasie, kiedy ubezpieczony obiekt był pozostawiony bez nadzoru i nie było do dyspozycji sprawnych systemów sygnalizacji pożarowej - umożliwiających natychmiastowe rozpoczęcie akcji ratowniczej.

KLAUZULA 308**Wyłączenie kosztów dodatkowych zaistniałych wskutek szkód powstałych w wyniku powodzi, wiatru i opadów atmosferycznych**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników umowy ubezpieczenia uzgodniono, że zakres ubezpieczenia nie obejmuje kosztów dodatkowych powstałych wskutek szkód w ubezpieczonym sprzęcie spowodowanych przez powódź, wiatr lub wszelkiego rodzaju opady atmosferyczne. Przez powódź uważa się zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących stojących oraz spływ wód po zboczach.

KLAUZULA 311**Szkody powstałe wskutek przepięcia w wyniku niebezpośredniego uderzenia pioruna**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, iż TUZ Ubezpieczenia pokrywa koszty dodatkowe powstałe wskutek przepięcia w wyniku niebezpośredniego uderzenia pioruna jedynie wtedy, gdy:

- 1) istnieje zewnętrzny system ochrony przeciw piorunowej;
- 2) instalacje wewnątrz budynku są uziemione;
- 3) na wszystkich przewodach zasilających i teletechnicznych zainstalowane są urządzenia przeciwprzepięciowe.

KLAUZULA 340/1**Postanowienia szczególne dotyczące strajków, zamieszek i rozruchów**

Z zastrzeżeniem OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ubezpieczenia rozszerza się o koszty dodatkowe powstałe wskutek szkody spowodowanej w ubezpieczonym sprzęcie przez strajki, zamieszki i/lub rozruchy.

KLAUZULA 340/2**Postanowienia szczególne dotyczące aktów terroryzmu z zastrzeżeniem**

OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ubezpieczenia rozszerza się o koszty dodatkowe powstałe wskutek szkody w ubezpieczonym sprzęcie spowodowanej aktami terroryzmu.

KLAUZULA 341**Postanowienia szczególne dotyczące trzęsienia ziemi z zastrzeżeniem**

OWU i innych postanowień lub załączników do umowy ubezpieczenia uzgodniono, że na podstawie niniejszej klauzuli dodatkowej zakres ubezpieczenia rozszerza się o koszty dodatkowe powstałe wskutek szkody w ubezpieczonym sprzęcie spowodowanej trzęsieniem ziemi.

ANEKSY

DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA.

ANEKS NR 1**§ 1**

1. Niniejszy aneks zostaje wprowadzony w życie w związku ze zmianą od dnia 10.08.2007 r. Kodeksu cywilnego w części dotyczącej umowy ubezpieczenia.
3. Zapisy niniejszego aneksu mają pierwszeństwo stosowania przed postanowieniami doręczonych Ubezpieczającemu ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej OWU.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszym Aneksem, do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie stosowne OWU doręczone Ubezpieczającemu przed zawarciem umowy ubezpieczenia, a także właściwe przepisy prawa polskiego, w szczególności Kodeksu cywilnego oraz Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Ubezpieczenie na cudzy rachunek**§ 2**

1. Umowę ubezpieczenia Ubezpieczający może także zawrzeć na cudzy rachunek, tj. na rachunek Ubezpieczonego wskazanego w umowie ubezpieczenia. TUZ Ubezpieczenia może podnieść zarówno przeciwko Ubezpieczonemu, jak i Ubezpieczającemu zarzut, który ma wpływ na odpowiedzialność ubezpieczeniową TUZ Ubezpieczenia.
2. W przypadku umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:
 - 1) TUZ Ubezpieczenia na wniosek Ubezpieczonego doręcza mu tekst OWU;
 - 2) obowiązki Ubezpieczającego wynikające z OWU odnoszą się również do Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem pkt 3-6;
 - 3) roszczenie o zapłatę składki przysługuje TUZ Ubezpieczenia wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu;
 - 4) obowiązki Ubezpieczającego dotyczące udzielenia odpowiedzi na wszystkie pytania zamieszczone we wniosku lub skierowane do Ubezpieczającego w innej formie przed zawarciem umowy ubezpieczenia, spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
 - 5) obowiązki Ubezpieczającego dotyczące niezwłocznego zgłaszania zmian okoliczności, o które zapytywał TUZ Ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia, spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
 - 6) obowiązki Ubezpieczającego dotyczące wymaganego terminu powiadomienia o wypadku, spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek;
 - 7) wyłączenia odpowiedzialności określone w § 10 ust. 1 i 2 niniejszego Aneksu stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego;
 - 8) dotyczącej ubezpieczenia osobowego – Ubezpieczony obowiązany jest wyrazić zgodę na wskazane przez Ubezpieczającego osoby do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego (zapis nie ma zastosowania do umowy na cudzy rachunek, gdy Ubezpieczający nie wskazuje uprawnionego do otrzymania świadczenia);
 - 9) dotyczącej ubezpieczenia osobowego – wymagana jest akceptacja Centrali TUZ Ubezpieczenia, o ile Ubezpieczający wnioskuje o zawarcie umowy ubezpieczenia na okaziciela. Umowy ubezpieczenia

§ 3

Zapisy dotyczące zawarcia umowy ubezpieczenia określono we właściwych OWU, z zastrzeżeniem postanowień zawartych w § 2 niniejszego Aneksu.

§ 4

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia, w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczający, jak i TUZ Ubezpieczenia może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w terminie 14 dni od otrzymania od drugiej strony żądania zmiany wysokości składki na skutek ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody.
3. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia ponosi odpowiedzialności jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w wymaganym terminie, TUZ Ubezpieczenia może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego.
4. Za porozumieniem stron możliwe jest rozwiązanie umowy ubezpieczenia przed końcem okresu ubezpieczenia, jeżeli rozwiązanie tej umowy ma na celu zawarcie z TUZ Ubezpieczenia kolejnych umów ubezpieczenia na ten sam okres ubezpieczenia i na bazie tych samych OWU (tzw. wyrównanie okresów ubezpieczenia).
5. Przy ubezpieczeniu osobowym Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia, w każdym czasie z zachowaniem terminu określonego w umowie lub OWU, a w razie jego braku ze skutkiem natychmiastowym (zapis niniejszego ustępu dotyczy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków i innych ubezpieczeń osobowych oferowanych przez TUZ Ubezpieczenia).

§ 5

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub jej wypowiedzenia;
 - 3) z dniem określonym w porozumieniu stron, o którym mowa w § 4 ust. 4 niniejszego Aneksu;
 - 4) w przypadku niezapłacenia składki lub kolejnej raty składki w wyznaczonym terminie – z upływem 7 dni, licząc od daty otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania od TUZ Ubezpieczenia do zapłacenia zaległej raty składki z zagrożeniem ustania odpowiedzialności (rozwiązania umowy ubezpieczenia);
 - 5) z chwilą wyczerpania się sum ubezpieczenia lub wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą; o ile w OWU nie zdefiniowano szkody całkowitej – za taką szkodę uznaje się każdą stratę (w szczególności: utratę, zniszczenie lub nawet uszkodzenie uniemożliwiające dalsze korzystanie z przedmiotu ubezpieczenia) związaną z interesem majątkowym stanowiącym przedmiot ubezpieczenia i skutkującą wypłatą odszkodowania, nawet jeżeli wysokość odszkodowania nie jest równa sumie ubezpieczenia;
 - 6) w ubezpieczeniach osobowych – z chwilą wyczerpania sumy ubezpieczenia lub z chwilą zgonu Ubezpieczonego, chyba że umowa ubezpieczenia obejmuje ochroną ubezpieczeniową większą liczbę osób.
2. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia w sytuacji przejścia prawa własności na nowego właściciela rzeczy ruchomej oraz nieruchomości określono we właściwych OWU doręczonych Ubezpieczającemu. Początek i koniec odpowiedzialności

§ 6

1. Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia i zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli w polisie określono późniejszy termin zapłaty składki lub jej pierwszej raty, odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia oznaczonego w polisie jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od następnego dnia po zawarciu umowy ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność TUZ Ubezpieczenia kończy się z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA**§ 7**

1. Zapisy dotyczące sposobu obliczenia składki oraz przysługujących Ubezpieczającemu ewentualnych zniżek składki, a także ewentualnego stosowania przez TUZ Ubezpieczenia zwyczaj składki zawarto we właściwych OWU, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Uchylone zostają postanowienia dotyczące stosowania zniżek i zwyczaj generalnych z tytułu członkostwa w TUZ Ubezpieczenia, o ile takie zapisy znajdują się w OWU doręczonych Ubezpieczającemu.

§ 8

1. Składkę oblicza się za okres odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia. Wysokość składki za ubezpieczenie określa się w polisie i na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia lub zmiany umowy ubezpieczenia. Termin zapłaty składki określa się w polisie.
2. Składka może być rozłożona na raty. Termin zapłaty pierwszej i kolejnych rat oraz ich wysokość określa się w polisie. Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej od wynikającej z umowy ubezpieczenia.
3. Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, chyba że umówiono się inaczej.
4. Za dzień zapłaty składki lub raty składki uważa się datę, kiedy TUZ Ubezpieczenia mogło składką lub jej ratą dysponować (wpłynięcie środków na rachunek bankowy TUZ Ubezpieczenia lub przyjęcie gotówki za potwierdzeniem przez przedstawiciela TUZ Ubezpieczenia).
5. Składkę uzupełniającą i dodatkową (odpowiednio: w przypadku przywrócenia do pierwotnej wysokości sumy ubezpieczenia po wypłacie odszkodowania/świadczenia lub podwyższenia sumy ubezpieczenia), oblicza się za każdy dzień pozostałego okresu ubezpieczenia.
6. Z chwilą ustalenia odszkodowania/świadczenia (zatwierdzenia do wypłaty) wszystkie niezapłacone jeszcze raty składki stają się wymagalne. Jeżeli Ubezpieczający nie zapłaci należnych rat składki przed wypłatą odszkodowania/świadczenia, TUZ Ubezpieczenia potrąca je od ustalonego odszkodowania/świadczenia. Postanowienia niniejszego ustępu nie zwalniają Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki lub jej rat w terminie oznaczonym w polisie nawet, jeżeli toczy się jeszcze proces likwidacji szkody. Postanowień niniejszego ustępu nie stosuje się do ubezpieczeń, gdzie przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna.
7. W razie ujawnienia okoliczności pociągającej za sobą istotne zwiększenie prawdopodobieństwa powstania szkody, TUZ Ubezpieczenia może odpowiednio zwiększyć składkę, poczynając od chwili, gdy zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W takim przypadku TUZ Ubezpieczenia wezwie Ubezpieczającego do zapłaty podwyższonej składki.

§ 9

1. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłaty składki za okres odpowiedzialności ubezpieczeniowej ponoszonej przez TUZ Ubezpieczenia.
2. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia, składka za nie wykorzystany okres odpowiedzialności ubezpieczeniowej podlega zwrotowi, o ile:
 - 1) nie zaistniała szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, która spowodowała bądź spowoduje wyczerpanie sumy ubezpieczenia, tj. za którą TUZ Ubezpieczenia wypłaciło odszkodowanie równe sumie ubezpieczenia lub za którą jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania równego sumie ubezpieczenia (tzw. konsumpcja sumy ubezpieczenia) oraz
 - 2) nie zaistniała szkoda całkowita, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 5 niniejszego Aneksu, objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, za którą TUZ Ubezpieczenia wypłaciło odszkodowanie lub za którą jest zobowiązane do wypłaty odszkodowania;
 - 3) w ubezpieczeniu osobowym nie zaistniała szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczeniową, która spowodowała bądź spowoduje wyczerpanie się sumy ubezpieczenia lub nie nastąpił zgon Ubezpieczonego skutkujący wypłatą określonego świadczenia.
3. W przypadku zaistnienia szkody, za którą TUZ Ubezpieczenia zobowiązane jest lub może być zobowiązane do wypłaty odszkodowania, składka za niewykorzystany okres odpowiedzialności podlega zwrotowi po zamknięciu procesu (postępowania) likwidacyjnego i pisemnego doręczenia stanowiska w danej szkodzi, o ile zachodzą warunki określone w ust. 2.
4. Należną do zwrotu składkę oblicza się za nie wykorzystany okres odpowiedzialności ubezpieczeniowej proporcjonalnie do pozostałej sumy ubezpieczenia, stanowiącej różnicę między sumą ubezpieczenia a wypłaconym odszkodowaniem/świadczeniem, o ile zachodzą warunki określone w ust. 2. Każdy rozpoczęty dzień liczy się jako wykorzystany.

Wyłączenia odpowiedzialności**§ 10**

1. TUZ Ubezpieczenia nie odpowiada za szkody, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie (świadczenie) się nie należy, chyba że OWU doręczone Ubezpieczającemu stanowią inaczej lub zapłata odszkodowania (świadczenia) odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.
2. TUZ Ubezpieczenia nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Pozostałe wyłączenia odpowiedzialności TUZ Ubezpieczenia określone w OWU doręczonych Ubezpieczającemu pozostają bez zmian (pozostają w mocy). Roszczenia Regresowe

§ 11

1. Z chwilą wypłaty odszkodowania roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na TUZ Ubezpieczenia do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli TUZ Ubezpieczenia pokryło tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń.
2. Nie przechodzą na TUZ Ubezpieczenia roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. TUZ Ubezpieczenia może odmówić przyznania odszkodowania/świadczenia lub je odpowiednio ograniczyć, jeżeli Ubezpieczający bez zgody TUZ Ubezpieczenia rzekł się roszczeń w stosunku do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę lub w inny sposób uniemożliwił TUZ Ubezpieczenia dochodzenie roszczeń regresowych. Jeżeli zrzeczenie się roszczeń lub uniemożliwienie TUZ Ubezpieczenia dochodzenia roszczeń regresowych zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania/ świadczenia, TUZ Ubezpieczenia przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczającego zwrotu całości lub odpowiedniej części wypłaconego odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi, naliczonymi od dnia wypłaty odszkodowania.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE**§ 12**

1. Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ Ubezpieczenia nr U/50/2007 z dnia 18 lipca 2007 roku.
2. Niniejszy Aneks wchodzi w życie z dniem 10 sierpnia 2007 roku i ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od tej daty.

POSTANOWIENIA OGÓLNE**§ 1**

1. Niniejszym Aneksem wprowadza się do ogólnych warunków ubezpieczenia zasady składania i rozpatrywania reklamacji oraz skarg przez TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych (zwane dalej TUZ UBEZPIECZENIA) składanych przez Klientów TUZ UBEZPIECZENIA.
2. Ilekroć w niniejszym Aneksie jest mowa o:

- 1) Klientcie – należy przez to rozumieć osobę fizyczną lub osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której obowiązujące przepisy przyznają zdolność prawną, która korzysta lub korzystała lub zamierza skorzystać z usług świadczonych przez TUZ UBEZPIECZENIA.
- 2) Reklamacji – należy przez to rozumieć wystąpienie skierowane do TUZ UBEZPIECZENIA przez jego Klienta, będącego osobą fizyczną (ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia), w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ UBEZPIECZENIA.
- 3) Skardze – należy przez to rozumieć wystąpienie skierowane przez Klienta, z wyłączeniem spraw objętych zakresem podmiotowym i przedmiotowym zarezerwowanym dla reklamacji, dotyczące zaniedbań, uchybień czy też nienależytego wykonania obowiązków przez jednostki organizacyjne TUZ UBEZPIECZENIA, pracowników TUZ UBEZPIECZENIA lub agentów ubezpieczeniowych, z którymi współpracuje TUZ UBEZPIECZENIA.

MIEJSCE SKŁADANIA REKLAMACJI I SKARG

§ 2

Reklamacja albo skarga może być złożona w każdej jednostce organizacyjnej TUZ UBEZPIECZENIA obsługującej Klienta.

FORMY SKŁADANIA REKLAMACJI I SKARG

§ 3

1. Klienci mogą złożyć reklamację albo skargę w następujących formach:
 - 1) pisemnej:
 - a) osobiście w jednostce organizacyjnej TUZ UBEZPIECZENIA zajmującej się obsługą Klienta albo
 - b) przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres siedziby TUZ UBEZPIECZENIA (Centrali) lub każdej jednostki terenowej TUZ UBEZPIECZENIA;
 - 2) ustnie:
 - a) telefonicznie na numer (+48) 22 441 57 57 albo
 - b) osobiście do protokołu podczas wizyty Klienta w jednostce organizacyjnej TUZ UBEZPIECZENIA zajmującej się obsługą Klienta;
 - 3) pocztą elektroniczną na adres reklamacje@tuz.pl.
2. Wykaz wszystkich jednostek organizacyjnych (Centrali oraz jednostek terenowych TUZ UBEZPIECZENIA) wraz z danymi kontaktowymi dostępny jest na stronie internetowej: www.tuz.pl. Zasady składania reklamacji i skarg

§ 4

1. Złożenie reklamacji albo skargi niezwłocznie po powzięciu przez Klienta zastrzeżeń dotyczących usług świadczonych przez TUZ UBEZPIECZENIA może ułatwić i przyspieszyć jej rzetelne rozpatrzenie, chyba, że okoliczność ta nie ma wpływu na sposób procedowania z reklamacją albo skargą.

ANEKS NR 2

BEZPIECZENIA INFORMACJA W SPRAWIE ZASAD SKŁADANIA I

ROZPATRYWANIA REKLAMACJI I SKARG

1. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania reklamacji albo skargi, reklamacja albo skarga powinna zawierać w szczególności:
 - 1) imię i nazwisko (nazwa) Klienta,
 - 2) adres zamieszkania (siedziby) Klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego,
 - 3) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy, jeżeli taki został nadany. Sposób potwierdzenia wpływu reklamacji i skargi

§ 5

Na żądanie Klienta TUZ UBEZPIECZENIA potwierdza fakt otrzymania reklamacji albo skargi w formie pisemnej lub w inny sposób uzgodniony z Klientem. Termin rozpatrzenia reklamacji i skarg.

§ 6

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę, powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji albo skargi. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
2. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji albo skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 1, TUZ UBEZPIECZENIA powinien przekazać Klientowi, który wystąpił z reklamacją albo skargą, informację, w której:
 - 1) wyjaśni przyczynę opóźnienia;
 - 2) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji albo skargi i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji i skarg

§ 7

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę wniesioną przez Klienta powinna być udzielona w formie pisemnej (w postaci papierowej) lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
2. Odpowiedź udzielona w formie pisemnej powinna być wysłana przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres wskazany przez Klienta.
3. Na wyłączny wniosek Klienta odpowiedź może być dostarczona pocztą elektroniczną.

INFORMACJE DODATKOWE**§ 8**

1. TUZ UBEZPIECZENIA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. W przypadku nieuwzględnienia roszczeń wynikających z reklamacji albo skargi Klient ma możliwość:
 - 1) wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego lub w przypadku Klientów będących konsumentami także możliwość zwrócenia się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta,
 - 2) wystąpienia z powództwem przeciwko TUZ UBEZPIECZENIA do sądu miejscowo właściwego do rozpoznania sprawy.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE**§ 9**

1. Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ UBEZPIECZENIA nr U/85/2015 z dnia 30 października 2015 r
2. Niniejszy Aneks wchodzi w życie z dniem podjęcia Uchwały.

ANEKS NR 4**DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO WPROWADZONYCH NA MOCY UCHWAŁY RADY
NADZORCZEJ TUZ UBEZPIECZENIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SPÓŁKA AKCYJNA NR RN/30/2006 Z DNIA 12
WRZEŚNIA 2006 R.****§ 1**

1. Niniejszy Aneks zostaje wprowadzony w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
2. Do ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej OWU, wprowadza się dodatkowe postanowienia określone w § 2 niniejszego Aneksu.
3. Zapisy niniejszego Aneksu mają pierwszeństwo stosowania przed postanowieniami OWU.

§ 2

1. Postanowienia ogólne
 - 1) Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
 - 2) Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
 - 3) Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie.
 - 4) Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie, lub w inny uzgodniony przez strony umowy sposób.
 - 5) W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający powinien umożliwić Ubezpieczonemu zapoznanie się z informacjami wynikającymi z umowy ubezpieczenia dotyczącymi przesłanek wypłaty odszkodowania i innych świadczeń oraz ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności TUZ UBEZPIECZENIA uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.
2. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia
 - 1) Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy TUZ UBEZPIECZENIA nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
 - 2) Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, Ubezpieczający będący konsumentem może odstąpić od umowy ubezpieczenia bez podania przyczyny, składając oświadczenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać

konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane.

3. Wypłata odszkodowania
 - 1) TUZ UBEZPIECZENIA wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń dokonanych w przeprowadzonym przez siebie postępowaniu, o którym mowa w zawartej z nim ugodzie lub prawomocnego orzeczenia sądu.
 - 2) Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, TUZ UBEZPIECZENIA informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia losowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TUZ UBEZPIECZENIA lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
 - 3) W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia losowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia.
 - 4) Jeżeli w terminach określonych w ustawie lub w umowie TUZ UBEZPIECZENIA nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia na piśmie:
 - a) osobę zgłaszającą roszczenie oraz
 - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia.
 - 5) Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, TUZ UBEZPIECZENIA informuje o tym na piśmie:
 - a) osobę występującą z roszczeniem oraz
 - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniające całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia. Informacja ta zawiera pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
 - 6) TUZ UBEZPIECZENIA udostępnia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności TUZ UBEZPIECZENIA lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUZ UBEZPIECZENIA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUZ UBEZPIECZENIA.
 - 7) Informacje i dokumenty, o których mowa w pkt. 6, TUZ UBEZPIECZENIA udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.
 - 8) Sposób:
 - a) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w pkt. 6,
 - b) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzania udostępnianych zgodnie z pkt. 6 informacji,
 - c) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem zgodnie z pkt. 6 – nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w pkt. 6.
 - 9) Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w pkt. 6 nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.
 - 10) TUZ UBEZPIECZENIA przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w pkt. 6, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia. 2

§ 3

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ UBEZPIECZENIA Nr U/121/2015 z dnia 29 grudnia 2015 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 1 stycznia 2016 roku.

ANEKS NR 5

DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO WPROWADZONYCH NA MOCY UCHWAŁY RADY NADZORCZEJ TUZ UBEZPIECZENIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SPÓŁKA AKCYJNA NR RN/30/2006 Z DNIA 12 WRZEŚNIA 2006 R.

§ 1

W ogólnych warunkach sprzętu elektronicznego, w § 1 po ust. 7 dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu: „8. Spór między Klientem a TUZ UBEZPIECZENIA może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem a TUZ UBEZPIECZENIA, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego: adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl.

1. Przez Klienta, o którym mowa w ust. 8, rozumie się:

- 1) konsumenta - osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową,
- 2) przedsiębiorcę - osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną, o której mowa w art. 331 § 1 kodeksu cywilnego, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową, będącego ubezpieczającym, ubezpieczonym, 3) uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.”

§ 2

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ UBEZPIECZENIA nr U/8/2017 z dnia 4 stycznia 2017 r. i ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 10.01.2017 r.

ANEKS NR 6

DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO WPROWADZONYCH NA MOCY UCHWAŁY RADY NADZORCZEJ TUZ UBEZPIECZENIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SPÓŁKA AKCYJNA NR RN/30/2006 Z DNIA 12 WRZEŚNIA 2006 R.

1. W ogólnych warunkach ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, zwanych dalej OWU, wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyty w OWU skrót TUZ Ubezpieczenia TUIR S.A. (poprzednio TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) zastępuje się skrótem „TUZ UBEZPIECZENIA”;
- 2) w § 4 uchyla się ust. 3;
- 3) w § 6 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Jeżeli TUZ UBEZPIECZENIA ponosi odpowiedzialności jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w wymaganym terminie, TUZ UBEZPIECZENIA może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego. W braku wypowiedzenia umowy wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności Towarzystwa, jeżeli po upływie terminu TUZ UBEZPIECZENIA wezwało Ubezpieczającego do zapłaty raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.”;
- 4) w § 14 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Nie przechodzi na TUZ UBEZPIECZENIA roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.”;
- 5) w § 15 uchyla się ust. 2;
- 6) w § 16 uchyla się ust. 1 i 2; 7) w § 17 uchyla się ust. 2;
- 7) § 20 otrzymuje brzmienie: „§ 20 Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód wynikłych z winy umyślnej Ubezpieczającego albo jego reprezentantów; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie się nie należy, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.”;
- 8) w § 35 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Ubezpieczający zobowiązany jest informować TUZ UBEZPIECZENIA o zmianie adresu bądź siedziby.”.

2. W Aneksie nr 1 do ogólnych warunków ubezpieczenia zatwierdzonym Uchwałą Zarządu TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) nr U/50/2007z dnia 18 lipca 2007 roku w § 8 uchyla się ust. 6.

§ 2

Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ UBEZPIECZENIA nr U/30/2017 z dnia 25 stycznia 2017 r. i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 01.03.2017 r.

ANEKS NR 7

DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA INFORMACJA W SPRAWIE ZASAD SKŁADANIA I ROZPATRYWANIA REKLAMACJI I SKARG.

§ 1

1. Niniejszym Aneksem zastępuje się postanowienia Aneksu nr 2 do ogólnych warunków ubezpieczenia informujących o zasadach składania i rozpatrywania reklamacji oraz skarg składanych przez Klientów TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW).
2. Ilekroć w niniejszym Aneksie jest mowa o:
 - 1) Kliencie (definicja ma zastosowanie wyłącznie w zakresie składania skarg i reklamacji - niniejszych OWU): a) osoba prawna,
 - 2) jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,
 - 3) osoba fizyczna będąca Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia;
 - 4) reklamacji – wystąpienie skierowane do TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) przez Klienta, w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW);
 - 5) skardze – wystąpienie skierowane przez Klienta, z wyłączeniem spraw objętych zakresem podmiotowym i przedmiotowym zarezerwowanym dla reklamacji, dotyczące zaniedbań uchybień, czy też nienależytego wykonania obowiązków przez jednostki organizacyjne TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) lub agentów ubezpieczeniowych, z którymi współpracuje TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW).

MIEJSCE SKŁADANIA REKLAMACJI I SKARG

§ 2

1. Reklamacja albo skarga może być złożona w każdej jednostce TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW)
2. obsługującej Klienta.

FORMY SKŁADANIA REKLAMACJI I SKARG

§ 3

1. Reklamacja albo skarga może być złożona w następujących formach:
 - 1) pisemnej:
 - a) osobiście w siedzibie TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) lub w innej jednostce TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) obsługującej Klienta,
 - b) przesyłką pocztową wysłaną na adres siedziby TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) lub innej jednostki TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) obsługującej Klienta,
 - 2) ustnej:
 - a) telefonicznie na numer: (+48) 22 327 60 60,
 - b) osobiście do protokołu podczas wizyty Klienta w siedzibie TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) lub w innej jednostce TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) obsługującej Klienta;
 - 3) pocztą elektroniczną na adres: reklamacje@tuz.pl;
 - 4) korzystając z formularza umieszczonego na stronie internetowej www.tuz.pl;
 - 5) wysłana na adres TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1045 z późn. zm.), wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy

Zasady składania reklamacji i skarg

§ 4

1. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania reklamacji albo skargi, reklamacja albo skarga powinna zawierać w szczególności:
 - 1) imię i nazwisko (nazwa) Klienta,
 - 2) adres zamieszkania (siedziby) Klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego,3) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy, jeżeli taki został nadany.

Sposób potwierdzenia wpływu reklamacji i skargi

§ 5

1. Na żądanie Klienta TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) potwierdza fakt otrzymania reklamacji albo skargi w formie pisemnej lub w inny sposób uzgodniony z Klientem.

Termin rozpatrzenia reklamacji i skarg**§ 6**

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę, powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji albo skargi. Do zachowania terminu wystarczy wystanie odpowiedzi przed jego upływem.
2. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji albo skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 5, TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) powinno przekazać Klientowi, który wystąpił z reklamacją albo skargą, informację, w której:
 - a) wyjaśni przyczynę opóźnienia,
 - b) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy,
 - c) określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji albo skargi i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji i skarg**§ 7**

1. Odpowiedź na reklamację albo skargę powinna być udzielona w formie pisemnej (w postaci papierowej) albo wysłana na adres Klienta do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1045 z późn. zm.), wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy.
2. Odpowiedź na reklamację albo skargę udzielona w formie pisemnej powinna być wysłana przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres wskazany przez Klienta.
3. Na wyłączny wniosek Klienta odpowiedź na reklamację albo skargę może być dostarczona pocztą elektroniczną lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.

INFORMACJE DODATKOWE**§ 8**

1. TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE**§ 9**

1. Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ UBEZPIECZENIA Nr U/48/2025 z dnia 27 marca 2025 roku.
2. Niniejszy Aneks wchodzi w życie z dniem podjęcia Uchwały.

ANEKS NR 8**DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO WPROWADZONYCH NA MOCY UCHWAŁY RADY
NADZORCZEJ TUZ UBEZPIECZENIA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI SPÓŁKA AKCYJNA NR RN/30/2006 Z DNIA 12
WRZEŚNIA 2006 R. („OWU”)****§ 1**

Niniejszym Aneksem w związku ze zmianą formy prawnej TUZ Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych wprowadza się w OWU zmiany określone w § 2 Aneksu.

§ 2

ust. 1 OWU otrzymuje brzmienie: „1. Niniejsze Ogólne warunki ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, zwane dalej OWU, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych między TUZ Ubezpieczenia Towarzystwem Ubezpieczeń Spółką Akcyjną (poprzednio: TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych) z siedzibą w Warszawie, ul. Domaniewska 41, 02 – 672 Warszawa, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0001190962, zwaną dalej „TUZ Ubezpieczenia”, a osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej Ubezpieczającymi.”

1. Ilekroć w treści OWU jest mowa o „TUZ UBEZPIECZENIA TUIR S.A. (POPRZEDNIO TUZ TUW) TUZ” lub, należy rozumieć to jako odnoszące się do „TUZ Ubezpieczenia”.

§ 3

Niniejszy Aneks został zatwierdzony uchwałą Zarządu TUZ Ubezpieczenia nr U/4/2025 r. z dnia 28 sierpnia 2025 r. i ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 9 września 2025 r.

ANEKS NR 9**DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA INFORMACJA W SPRAWIE ZASAD SKŁADANIA I ROZPATRYWANIA REKLAMACJI I SKARG****§ 1**

1. Niniejszym Aneksem zastępuje się postanowienia Aneksu nr 7 do Ogólnych warunków ubezpieczenia informujących o zasadach składania i rozpatrywania reklamacji oraz skarg składanych przez Klientów TUZ Ubezpieczenia.
2. Ilekroć w niniejszym Aneksie jest mowa o:
 - a) Kliencie (definicja ma zastosowanie wyłącznie w zakresie składania skarg i reklamacji - niniejszych OWU):
 - b) osoba prawna,
 - c) jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,
 - d) osoba fizyczna będąca Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia;
 - e) reklamacji – wystąpienie skierowane do TUZ Ubezpieczenia przez Klienta, w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ Ubezpieczenia;
 - f) skardze – wystąpienie skierowane przez Klienta, z wyłączeniem spraw objętych zakresem podmiotowym i przedmiotowym zarezerwowanym dla reklamacji, dotyczące zaniedbań uchybień, czy też nienależytego wykonania obowiązków przez jednostki organizacyjne TUZ Ubezpieczenia lub agentów ubezpieczeniowych, z którymi współpracuje TUZ Ubezpieczenia;

MIEJSCE SKŁADANIA REKLAMACJI I SKARG**§ 2**

Reklamacja albo Skarga może być złożona w każdej jednostce TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta.

FORMY SKŁADANIA REKLAMACJI I SKARG**§ 3**

Reklamacja albo Skarga może być złożona:

- 1) na piśmie:
 - a) w postaci papierowej:
 - i. osobiście w siedzibie TUZ Ubezpieczenia lub w innej jednostce TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta,
 - ii. przesyłką pocztową wysłaną na adres siedziby TUZ Ubezpieczenia lub innej jednostki TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta,
 - b) w postaci elektronicznej:
 - i. z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, w szczególności wysłana na adres: reklamacje@tuz.pl lub wysłana poprzez formularz umieszczony na stronie internetowej www.tuz.pl,
 - ii. albo wysłana na adres TUZ Ubezpieczenia do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy,
- 2) ustnie:
 - a) telefonicznie na numer: (+48) 22 327 60 60,
 - b) osobiście do protokołu podczas wizyty Klienta w siedzibie TUZ Ubezpieczenia lub w innej jednostce TUZ Ubezpieczenia obsługującej Klienta;

Zasady składania reklamacji i skarg**§ 4**

W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania Reklamacji albo Skargi, Reklamacja albo Skarga powinna zawierać w szczególności:

- 1) imię i nazwisko (nazwa) Klienta,
- 2) adres zamieszkania (siedziby) Klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego,
- 3) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy, jeżeli taki został nadany.

Sposób potwierdzenia wpływu reklamacji i skargi**§ 5**

Na żądanie Klienta TUZ Ubezpieczenia potwierdza fakt otrzymania Reklamacji albo Skargi w sposób uzgodniony z Klientem.

Termin rozpatrzenia reklamacji i skarg**§ 6**

1. Odpowiedź na Reklamację albo Skargę, powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania Reklamacji albo Skargi. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.
2. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie Reklamacji albo Skargi i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 5, TUZ Ubezpieczenia powinno przekazać Klientowi, który wystąpił z Reklamacją albo skargą, informację, w której:
 - 1) wyjaśni przyczynę opóźnienia,
 - 2) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy,
 - 3) określi przewidywany termin rozpatrzenia Reklamacji albo Skargi i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania Reklamacji albo Skargi.

Sposób powiadomienia o rozpatrzeniu reklamacji i skarg**§ 7**

1. TUZ Ubezpieczenia rozpatruje Reklamację albo Skargę i udziela Klientowi odpowiedzi na piśmie:
 - 1) w postaci elektronicznej – w przypadku, gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta na piśmie w postaci elektronicznej, chyba że Klient wniósł o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci papierowej;
 - 2) w postaci papierowej – w przypadku, gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta na piśmie w postaci papierowej, chyba że Klient wniósł o udzielenie odpowiedzi na piśmie w postaci elektronicznej;
 - 3) w postaci papierowej albo elektronicznej, zgodnie z wnioskiem Klienta – w przypadku, gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta ustnie.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, odpowiedź jest udzielana:
 - 1) z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej, za pomocą którego Klient złożył Reklamację albo Skargę, albo innego wskazanego przez Klienta środka komunikacji elektronicznej – w przypadku, gdy Reklamacja albo Skarga została złożona przez Klienta z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej;
 - 2) na adres Klienta do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 tej ustawy – w przypadku, gdy Reklamacja albo Skarga została wysłana przez Klienta na adres do doręczeń elektronicznych.

INFORMACJE DODATKOWE**§ 8**

TUZ Ubezpieczenia podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE**§ 9**

1. Niniejszy Aneks został zatwierdzony Uchwałą Zarządu TUZ Ubezpieczenia Nr U/9/2026 z dnia 21 stycznia 2026 r. i ma zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 13 lutego 2026 r.